

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanju prejemov mesečno K 1-70

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petstirka (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstirka (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenim nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Naša združna organizacija.

Zadnje sredo se je vršila v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani glavna skupščina največje in najmočnejše združne organizacije v našem jugu, Zdržne zveze v Ljubljani.

Skupščino je ob 10. uri dopoldne otvoril zvezin predsednik dr. J. Ev. Krek in pozdravil vse navzoče zastopnike včlanjenih zadrug in dr. Evgena Lampeta kot zastopnika deželne odbora kranjskega, ki je združno gibanje močno podpiral in mu stal ob strani.

Omenja, da je storilo slovensko združništvo tudi v preteklem letu znaten korak naprej. Zlasti povoljno so se razvijale strojne zadrug. V bodoče bo treba večjo pozornost obračati našemu sadjarstvu, ki je dosedaj močno zanemarjeno, pa bi lahko postalo važen vir dohodkov našemu kmetu.

Poleg tega je želel, da se naša združna organizacija zanima tudi za splošni kulturni napredek našega naroda. Treba bo prirejati gospodarske in gospodinske tečaje, ki se morejo naslanjati samo na združno organizacijo v onih deželah, kjer se deželni odbori, oziroma deželni kulturni sveti ne brigajo za to stran ljudske izobrazbe. Združna zveza v Ljubljani je, dasi je sama delovala v težkih časih, tudi v tem oziru pokazala dobro voljo, ker je nastavila dva živinorejska inštruktorja, ki sta našim živinorejcem na razpolago v podrobnem delu za povzdigo živinoreje. Izraža željo, da bi naši zadržniki z isto vnetostjo, katero so kazali doslej, tudi za naprej delovali v prosep našega naroda.

Dr. Evg. Lampe pozdravi skupščinarje v imenu deželne odbora kranjskega in v imenu c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. Deželni odbor je zapolnjen obširno delo za gospodarsko povzdigo kmetskega stanu. Predvsem je omenjati tukaj razna melioracijska dela, ki se izvršujejo vedno v soglasju z željami ljudstva. Pri podpiranju živinoreje se vse delo deželne odbora naslanja na združno organizacijo. Ker je kmetijska družba prešla v druge roke, se odslej ne bodo več pojavljali razpore med najvažnejšimi osrednjimi organizacijami kmetskega ljudstva, ampak bodo vse te osrednje organizacije

skupno in v harmoniji delale v prosep našega kmeta. V tem smislu pozdravlja skupščino in želi tiste harmonije, ki se kaže sedaj pri osrednjih kmetijskih organizacijah, tudi pri podrobnem delu na deželi.

Poročilo o delovanju Zveze v minoletem letu je podal načelstveni ravnatelj Ivan Traven.

Koncem leta 1910 je bilo v Zvezi včlanjenih 608 zadrug, na novo je tekom leta pristopilo 58 zadrug, odpadlo pa 24, tako da je koncem leta 1911 znašalo stanje Zvezinih članic 642. Izmed zadrug, ki so Zvezi pristopile lansko leto, jih je na Kranjskem 34, na Štajerskem 5, na Koroškem 5, na Primorskem 2 in v Dalmaciji 12.

Na Kranjskem so med novimi zadrugami 3 hranilnice in posojilnice, 19 živinorejskih zadrug, 7 kmetijskостrojnih, 2 mlekarški, 1 konsumno društvo, 1 vinarška in 1 električnostrojna zadruga.

Na Štajerskem so pristopile 4 hranilnice in posojilnice in 1 stavbinska zadruga.

Na Koroškem so med 5 novimi članicami 4 hranilnice in posojilnice in 1 živinorejska zadruga.

Na Primorskem ste na novo pristopili 2 hranilnice in posojilnice in 1 konsumno društvo.

V Dalmaciji je med 14 novimi zadrugami pristopilo šest hranilnic in posojilnic, štiri ribarske zadrug in eno konsumno društvo.

Po deželah zvezinega okoliša se delijo včlanjene zadrug sledede: Na Kranjskem je bilo koncem leta 1911 pri Zvezi 323 zadrug, na Štajerskem 105, na Koroškem 38, na Goriškem 8, v Trstu 6, v Istri 85, v Dalmaciji 77.

Med novimi zadrugami je največ živinorejskih, namreč 20 in 8 kmetijskostrojnih zadrug. Ker je število živinorejskih zadrug že močno naraslo in ker te zadrug potrebujejo še obilo pouka, je Zveza imela nastavljen dva živinorejska inštruktorja, in sicer enega na Kranjskem in enega na Koroškem. Oba inštruktorja sta tekom leta imela mnogo poučnih predavanj, pri katerih jima je pomagal tudi župnik Rožnik, za kar mu izreka zahvalo.

Združne poučne tečaje je priredila Zveza v minoletem letu 4 in 1 poučni tečaj za nadzorstvo, poleg tega se je vršilo več okrožnih sestankov in poučnih predavanj o združništvu.

Zveza ni delovala na to, da bi se ustanovilo mnogo novih zadrug, ampak je predvsem hotela doseči, da se kolikor mogoče utrdijo obstoječe zadrug in se zboljša njihovo notranje poslovanje.

Revizij je bilo lansko leto izvršenih 304. Poleg tega je bilo 6 generalnih revizij, 6 superrevizij in 22 krajših pregledov. Zveza bo strogo gledala, da se pri revizijah najdeni nedostaki v določenem času odpravijo.

Denarni promet v lanskem upravnem letu 1911 je bil nekoliko manjši nego prejšnje upravno leto in je znašal 102.125.575 K. Da se je denarni promet zmanjšal, je vzrok iskati v splošnem pomanjkanju denarja, ki se je močno občutilo v lanskem letu. V kmetijskem gospodarstvu so se tudi lani še močno čutili posledice poprejšnjih slabih letin. V mnogih krajih ljudje niso mogli vsled živinskih bolezni prodajati svoje živine in tudi nezaupanje do zadržnih kreditnih zavodov se še ni bilo popolnoma pogojevalo. Upoštevati je nadalje tudi, da prihaja iz Amerike čimdalje manj denarja, nasprotno, mnoge posojilnice so morale pošiljati prihranke v Ameriko nazaj. Vsled teh razmer se je morala Zveza omejevati pri dovoljevanju novih kreditov, da je mogla imeti na razpolago vedno dovolj likvidnih sredstev. Dasi je vladala dokaj občutna denarna kriza, vendar je Zveza kot denarna centrala dovolj izvrševala svojo dolžnost, in to z lastnimi sredstvi. Ni iskala kredita drugod, da ne bi prišla s svojimi članicami vred v odvisnost od bank, ki so zahtevale visoke obresti, kakor so morale to storiti marsikateri druge zadržne zveze. Bila je sicer nekaj časa v zvezi z avstro-ogrsko banko, ker je pa le-ta napravljala različne sitnosti, je to zvezo kmalu prekinila. Za vsak slučaj je imela Zveza pripravljenih vedno v zalogi nad 560.000 K vrednostnih papirjev, katerih pa ni bilo treba izrabiti.

Sedanja denarna kriza zopet znova in vedno močnejše spričuje, da ne smemo naše kmetske posojilnice preveč denarja immobilizirati v hipoteke in v obrtna podjetja. Denar je v takih slučajih odvzet prometu in likviditeta posojilničnih denarnih sredstev trpi mnogo. Ker se je ustanovila za Kranjsko deželna hipotekna banka, si kranjske posojilnice lahko pomagajo glede hipoteke, katere morejo pri deželni banki konvertirati. Ravno tako pride tukaj v poštev hranilnica kmečkih občin v

Ljubljani, ki se tudi bavi le s hipoteknimi posojili.

Težja je stvar glede obrtnega kredita. Nimamo primerne denarnega zavoda, ki naj bi financiral razna obrtna podjetja, pri katerih so udeležene sedaj naše posojilnice in jih tako razbremenil. Potreba po takem zavodu je vedno večja in treba bo misliti, kako izpolniti vrzel, ki se kaže v tem pogledu v naši denarni organizaciji.

V lanskem upravnem letu se je pri Zvezi v tekočem računu vložilo 7.742.204 K, dvignilo pa 8.502.458 K vlog in je znašalo stanje vlog v tekočem računu koncem leta 10.406.559 K. Stalnih vlog se je tekom leta vložilo 1.935.038 K, dvignilo pa 928.458 K in je znašalo stanje stalnih vlog koncem leta 3.501.579 kron. Vse vloge članic so toraj koncem leta znašale skupno 14.106.156 K.

Kreditov je bilo v tekočem računu dovoljenih in izplačanih 6.097.997 kron, vrnilo se je 6.274.373 K in je znakron in je znašalo stanje koncem leta 12.604.335 K.

Menic se je eskomptovalo za 503.141 K, reeskomptovalo pa za 482.948 kron in je znašalo stanje koncem leta 172.392 K.

Deležev je bilo v preteklem upravnem letu plačanih 63.660 K, izplačanih pa 10.374 K; koncem leta so znašali deleži 362.860 K.

Splošna rezerva je znašala koncem leta 1911 100.000 K, posebna pa 10.433 K. Lastno premoženje Zveze (deleži in rezervni zaklad) je koncem leta 1910 znašalo 440.008 K in se je vsled prirastka v preteklem upravnem letu (novi deleži in čisti dobiček) pomnožilo na 511.320 K.

Dodatno k izvajanjem ravnatelja Travnja priporoča tudi dr. Krek posojilnicam, da naj se po možnosti iznebe hipoteknih kreditov. Posojilnice morajo gledati, da imajo vedno dovolj razpoložljivih sredstev.

Zahvali se vsem članom načelstva in nadzorstva, ki so popolnoma brezplačno žrtvovali mnogo časa v prosep Zveze in želi, da bi bila kontrola nadzorstev tudi pri posameznih zadrugah tako stroga, kakor je pri Zvezi. Zvezina pisarna je sedaj dobro in pregledno urejena. Knjigovodstvo je v redu in vedno a jour. Revizijsko osebje in ostalo uradništvo izvršuje točno svoje naloge, tako da se mu mora izreči priznanje. V veliko pomoč so bili Zvezi tudi pododbori, izmed katerih je bilo po-

LISTEK.

Iz življenja detektiva.

Charles Berthon, vodja kriminalnega oddelka, je z napeto pozornostjo opazoval sliko, ki je bila prilepljena v album zločincev. Potem je prebral podatke, ki so bili napisani poleg slike in naznanjali velikost telesa, širino prsi, dolžino rok in glave individua, naslikanega na fotografiji. Nato je pozvonil in ukazal vstopivšemu sodnemu slugi, naj pokliče detektiva Wilsona.

»Wilson,« je prišel Berthon, ko je došel imenovan, še mlad, krepak mož v civilni obleki, »imam nekaj prijetnega za vas, — vi morate danes obiskati veliko redouto in Apolovi palači, seveda maskiran kot domino. To je zadnja letošnja predpustna veselica, nekaj zaostali ptič. S tem bodo končane predpustne novosti, obenem pa tudi lopovščine preklicanega Riekhofa, — kajti zanesljivo računam na to, da se vam bo posrečilo, prijeti ga na veselici.«

»Da, gospod kriminalni komisar.«

To je zvenelo nekoliko prenačljeno in detektivova desnica je gladila nekoliko hitro plavo brado.

»Ta Riekhof,« je nadaljeval vodja, »si je izbral zlasti maskerade za svoje zločine ter se zna celo umetno preoblačiti, vsled česar so se ponesrečili vsi poizkusi, prijeti ga. Oblejte si njegovo fotografijo, Wilson, in podatke — detektiv Hinriksen, Kruse in Schilling pričakujejo vašega povelja.«

Kriminalni komisar se je dvignil in potkal Wilsona dobrohotno na ramena. »Napravite si načrt, gospod detektiv, — vi ste mož za to, da izsledite take lopove.«

Wilson je ostal zamišljen v sobi, si notiral potrebne podatke in strmel v sliko Riekhofa. Ta je spadal med takozvane »elegantne lopove«, ki izgledajo tako fino in so tako olikanega obnašanja, da ni mogoče opaziti, s čim se pečajo. Z veliko zvižčnostjo je doslej razumel Riekhof, izbrisati vsako sled za seboj. Govorilo se je, da opravlja svoje »delo« z rokavicami na rokah, da bi ga ne izdali odtiski prstov. Posebno rad je povečal maskeradne plesne, na katerih je igral kot elegantna maska vlogo bogataša ter ropal onim, ki jih je odlikoval s svojo prijaznostjo, navadno damam, dragocenosti.

»Nenavaden slučaj,« je mrmral detektiv. »Mogoče bom sadel pri tem z enim udarcem dve muhi.« Vzdihljaj, ki

se je malo strinjal z izgovorjenimi besedami, se je izvil iz njegovih prsi.

Tudi detektiv ima srce in ta košček mišice je dajal tudi Wilsonu zadnje čase precej opravka. Bil je mlad in že tri mesece zaročen z Lucy Valentin. Ta je bila uslužbena v nekem fotografskem ateljeju in njen lepi potret v izložbah je bil najboljša reklama za njenega šefa. Zalihog, da je bila Lucy precej »lahke krivice.«

Da si jo je kljub temu kot resen in pošten mož izbral za družico v življenju, je bil vzrok ta, ker se ni mogel otresti vpliva, ki ga je imela nanj. Vendar ga je njena lahkomisljenost bolela in pričel je že dvomiti nad upanjem, da bi postala Lucy ob njegovi strani solidna žena, ko je zvedel, da mu njegova nevesta ni zvesta. Videli so jo njegovi znanci na maskeradnih plesih in redoutih. Wilson, ki ga je mučila ljubosumnost in jeza, je vprašal Lucy, kaj je resnice na govoricah. Ona je odločno oporekala vsem očitanjem, a Wilson ji ni verjel. To nezaupanje v svojo nevesto je delalo detektiva zelo nesrečnega ter razdvojenega in sklenil je, da se prepriča o njeni nezvestobi oziroma zvestobi na redouti v Apolovi dvorani. Ta redouta je tvorila vsako leto konec karnevala in posejali so jo ljudje iz vseh slojev prebivalstva.

Skozi široke, krasno dekorirane dvorane so se zibale maske v bujni mešanici. S heroldi na čelu in med trobentanjem je prijezdil princ Karneval na belem konju v dvorano, sledil pa mu je dolg spreved zvestih vazalov. Glasovi godbe so zadoneli skozi sijajno razsvetljene prostore in pari so se pričeli zibaje vrteti po parketu.

Kake ljubke žive slike v pisani mešanici! Tamkaj drzna zrakoplovka z modelom Zeppelina en miniature na glavi, tu zopet Falstaf ob strani mladega dekleta. Groteskno vpliva tudi dimnikar s svojo metlo ob strani srednjeveške plemenitaške dame v dolgi vlečki. Tamkaj zopet sloni mefisto, ki se šali z mimoidočimi — — —

In glasovi godbe vabijo, jokajo in vriskajo! K vsemu temu se družijo mehki, topli zrak; šampanjec se peni in zapeljivi pogledi švigajo izpod krink semtertja. Restavracijsko sobo je ločilo od plesnih prostorov več širokih vrat, skozi katera je bilo mogoče opazovati celo vrvenje na plesišču. Bufet so oblegale čete razgretih gospodov. Nedaleč od bufeta so sedeli pri mali mizici trije gospodje v smokingu, s plesnimi sporedi v gumbnicah. S tega prostora pri mizici je bil krasen raz-

sešno delovanje štajerskega zelo uspešno.

Poročilo načelstva se je nato soglasno vzelo na znanje.

Za nadzorstvo je poročal njegova podpredsednik dr. Vladislav Pegan, da je nadzorstvo imelo vsega skupaj 9 sej, pri katerih se je kontroliralo delovanje načelstva. Poleg tega sta dva pooblaščenca nadzorstva večkrat natančno pregledala blagajno in knjigovodstvo. Računski zaključek je nadzorstvo pregledalo in je našlo, da so knjige v popolnem redu in da odgovarjajo podatki računskega zaključka vpisom v poslovnih knjigah.

Poročilo nadzorstva se je istotako soglasno vzelo na znanje.

V imenu odbora predlaga dr. Krek, da se računski zaključek za leto 1911 odobri in da se ves čist dobiček dene v rezervni sklad, in sicer 30.000 K v splošno rezervno, 8025 K 83 h pa v posebno rezervno. Oba predloga se sprejmeta soglasno.

Na mesto izstopivših odbornikov so bili izvoljeni vsi prejšnji, namreč: Josip Dobrovc, kanonik v Velikovu; dr. Josip Hohnjec, profesor teologije v Mariboru; Fran Jaklič, državni in deželni poslanec, Dobropolje; dr. Ivan Buić-Kovačević, odvetnik, Drniš (Dalmacija); Mat. Kozelj, kaplan, Ribnica; Jernej Ravnikar, nadučitelj in deželni poslanec na Viču pri Ljubljani; Franc Smodej, urednik v Celovcu, in Ivan Traven, ravnatelj v Ljubljani.

V nadzorstvo se izvolijo:

Fran Verbič, c. kr. prof., Ljubljana; Janko Bajec, nadučitelj, Št. Vid nad Ljubljano; Anton Cerar, posestnik, Moravče; Evgen Legat, katehet, Ljubljana; Janez Piber, župnik in deželni poslanec, Gorje; dr. Miho Obuljen, c. kr. deželne nadsodnije svetnik, Zader; dr. Vladislav Pegan, odvetnik in deželni odbornik, Ljubljana; Franc Pišek, drž. in deželni poslanec v Orehovi vasi pri Mariboru; Anton Sušnik, prof. v Kranju.

Nato poroča tajnik Kralj o predlogih načelstva za izpremembo pravil. Po izpremenjenih pravilih se vpeljejo za vse zadrage enotni deleži in se upravni prispevki za nekatere vrste zadrage znižajo. Predlog za izpremembo pravil je bil sprejet soglasno.

Pri slučajnostih so se razpravljale raznovrstne manjše stvari, tako o konkurenci, ki jo delajo posojilnicam banke pri nabiranju vlog, o nameravani državni osrednji zadrugi blagajni, o društvenih domovih itd. — Urednik Smodej je opozarjal, da naj bi se v javnosti več razpravljalo o dolžnostih, ki jih ima država do zadrugištva, nakar se je sklenilo doposlati osrednji vladi spomenico, da naj se oni državni prispevki, ki bi bili namenjeni za osrednjo zadrugo blagajno, izposodijo po nizkih obrestih zadrugišnim zvezam, če bi se zopet izjalovila ustanovitve osrednje zadrugišne blagajne.

Predsednik dr. Krek je nato zaključil 12. glavno skupščino Zadrugišne zveze želeč, da bi božji blagoslov spremljal našo zadrugišno organizacijo in vse one može, ki pri zadrugah s toliko požrtvovalnostjo in nesebičnostjo delujejo v korist in blagor našemu ljudstvu.

Občni zbor S. K. S. Z. za Kranjsko.

Ob obilnem številu je 11. aprila t. l. zboroval občni zbor S. K. S. Z. Zborovanja so se tudi udeležili obiskovalci tečaja S. K. S. Z. Zborovanje otvoril predsednik S. K. S. Z.

dr. Krek,

ki izvaja: S. K. S. Z. je zopet napredovala. Slovensko krščansko-socialno zvezo znači, da se mi nočemo starati, marveč da hočemo ostati mladi. Naš namen je, da delujemo za krščansko-socialno organizacijo v Ljubljani in da obenem družimo naše člane, jih vodimo z navodili in da jim dajemo novega ognja. Ta namen se ne sme postarati. Naša Zveza ne sloni na navdušenju, ki se hitro ohladi, marveč na prepričanju, ki ga moramo zajemati tako, da se vedno in vedno učimo in tako vedno navdahnemo novi mladeniški ogenj našemu ljudstvu. Iz teh dveh razlogov želim, da bi ostala Zveza trajno mlada. Mi vemo, da je potrebno, da se vedno učimo, neprenehoma. Z učenjem si pridobimo nove energije zato, da delamo. Po poti navdušenja hodijo tisti, ki kot mladi fantje goje v svoji mladosti navdušenje za domovino z 20 leti, s 30 leti pa slepo služijo vsakemu, ki jih bolje plača, z 20 leti življenje in kri za domovino, s 30 leti so pa lakaj vsakega, ki jih bolje plača. To je bolezen našega časa in proti tej bolezni se nam je boriti. Te misli naj bi živele v nas vseh. Nikdar naj nas ne sme malodušnost prisiliti, da bi prenehali delati, če komu ne gre vse tako, kakor bi sam hotel in če misli, da se njegovo delo ne upošteva. Takih mož in žensk, ki se ne ozirajo na drugo, kot na našo stvar, želim S. K. S. Z. in vsem našim društvom. (Živahno pritrdjevanje.)

Tajniško poročilo.

Odbor je imel deset sej, v katerih je reševal zadeve Zveze za Ljubljano in posle centrale za Kranjsko.

Zveza si je uredila javno čitalnico, kjer je članom na razpolago 53 listov in revij v slovenskem, nemškem, hrvaškem, češkem in poljskem jeziku. Knjižnica je urejena v posebni sobi, da ne moti čitalnice. Za zabavo članov je urejeno na verandi lepo kegljišče. Kot prej so se vršili tudi letos laški, steno-grafski, knjigovodski, kuhinjski, šivalni, likalni in tečaj za umetno vezenje. Nanovo se je letos vršil tudi tečaj za umevanje umetnin, ki je jako lepo uspeval.

Dramatično umetnost je gojil odsek »Ljudski oder«, telovadbo »Orli, petje »Ljubljana« in ženski odsek.

Letos smo vpeljali pravne večere, kjer so dvakrat na teden članom na razpolago naši vrli gospodje doktorji prava, ki so posredovali članom v 34 slučajih z nasveti in navodili.

V Zvezinem okrilju v »Ljudskem domu« stanuje več društev, ki imajo nad 7000 organiziranih članov. Dijaški zvezi smo dali prostore v knjižnici, ki je sedaj središče njenega delovanja.

Članov štejemo 774, umrlo jih je 7, med njimi ustanovnik župnik Pavlič; vse smo spremili na zadnji poti z zastavo in zastopstvom. Z zastavo smo se udeležili tudi procesije sv. Rešnjega Telesa.

Zveza kot centrala ima z vipavsko podzvezo vred 194 društev ter 7 dekanijskih odborov organiziranih. Korepondenca je reševala takoče društvene stvari tudi izven Kranjske in je narasla vsled tega na 2292 dopisov. — Splošne društvene stvari, oklice itd. smo priobčevali v naših časopisih, posebno v »Domoljubu« in »Društveniku«. Predavatelje smo poslali na deželo 15krat, pri ustanovitvi društev smo posredovali 12krat, z zastavo smo bili zastopani izven Ljubljane 4krat.

Lani jeseni se je vršil v Ljubljani tridnevni režiserski tečaj, pravkar pa se vrši socialni kurz; oba sta bila dobro obiskana.

Narodnoobrambno delo je prevzela v vsem obsegu »Slovenska Straža«, izseljevanje »Rafaelova družba«, poselsko vprašanje pa »Društvo sv. Marte«.

O novem letu smo razposlali na vsa, tudi obmejna društva, oklic za dobro časopisje. Razmere do izvenkranjskih zvez so ostale iste, kot dozdaj.

Naši načrti za bližnjo prihodnost so: ojačiti notranje vezi potom dekanijskih odborov, dobiti tesnega stika s severnimi brati, posebno pozornost pa obrniti na naš jug. Radi enotne statistike bomo izkušali v sporazumu s sosednjimi zvezami določiti društveno leto.

Za Ljubljano velja naše delo živi agitaciji. Število članov je zelo naraslo, a izvesti želimo načelo: v Ljubljani ne sme biti somišljenika, da ne bi bil naš član.

Predavanja.

Predavanja S. K. S. Z. v Ljudskem Domu, oz. v Unionu so se vršila od zadnjega občnega zbora sledeča:

O kočevskih Slovencih (A. Kopitar). Obiski pri jugoslovanih (I. Dolenc). O izseljeništvu s posebnim ozirom na Slovence (dr. Krek). O Rimu, skiopt. (dr. Lampe, dvakrat). O zdravih stanovanjih (dr. Adlešič, skiopt.). Sprehodi in dogodki v Londonu (Iz. Cankar). Zenska in politika (dr. Božič). O politični izobrazbi (prof. Jarc). O mleku in modernih napravah mest za preskrbo z mlekom (inž. Rataj). O potovanju v sv. deželo, skiopt. (J. Kalan, dvakrat). O bosenskih in hercegovinskih katoličanih (P. Puntigam, dvakrat). Delavec v Parizu in Londonu (A. Rojina). O časopisju (posl. Gostinčar). Razvoj sedanjih gosp. razmer (dr. Krek). Tripolitani (dr. Šarabon, skiopt.). Jud. narod in njega posebnosti. (Fr. Terseglav). Umetnost v navadnem življenju (Ant. Gaber). Kultura in glasba (A. Svetek). O kartelih (dr. Krek). O Albaniji, skiopt. (prof. Dermastija, dvakrat). Ljubljana pred in po potresu (dr. Gregorič, skiopt.). O kirurg. operacijah (dr. Derganc skiopt.). O raznih drž. oblikah (Fr. Krhne). Francosko medvladje na Slovenskem (dr. Gruden). Abstinenco gibanje (dr. Krek). O elektr. napravah — nje ekonom. principih (Ing. Remec, skiopt.). O polit. strankah v Nemčiji (prof. Jarc). Kmečke vojske na Slovenskem (dr. Jerše). Vzgoja čuta za pravico in pravno izobrazbo ljudstva (dr. Malnerič). O krajih laško - turške vojske (kan. Sušnik). O Kitajski (dr. Pegan). O 200-letnici pragm. sankcije (jur. Jež). O socialnih nalogah ženske (gospa Klemenčič).

Blagajniško poročilo.

(Poroča blagajnik Jos. Sedmak.)

Kot ustanovniki so pristopili Marko Kostanjevac, Dušan Serbec, Juvan. Dohodkov je imela S. K. S. Z. moški oddelk 1777 K 89 h, izdatkov pa 1793 kron 94 h, torej znaša primanjkljaj 16 K 5 h. Zeleti je, da bi pristopilo S. K. S. Z. veliko članov, osobito ustanovnih članov.

Poročilo knjižnice.

(Poroča Peter Bizjak.)

Novih knjig je nabavila knjižnica 35 in šteje zdaj 1968 knjig. Izposodila je knjižnica 3800 knjig, kar dokazuje, kako da ustreza naša knjižnica svojemu namenu. Zeleti je, da bi se število knjig še pomnožilo in bi tako z dobrin čtivom S. K. S. Z. svoj namen še bolj vršila, kakor ga že vrši.

Poročilo ženskega oddelka S. K. S. Z.

(Poroča tajnica Pavla Vider.)

Dne 9. oktobra l. l. je bila obletnica smrti rajne predsednice ge. Manfredove. Kolikor je bilo mogoče, so odborice in članice prisostvovala sveti daritvi, ki jo je opravil preč. g. L. Smolnikar za njeno dušo. Ob tej priliki mi prihajajo na misel vse njene vrline, a ne bom jih naštevala, kajti vse članice dobro vedo, kaj je bila ga. Manfredova ženskemu oddelku S. K. S. Z. A nič manj delovna in požrtvovalna je sedanja predsednica ga. Černičeva, zato se ji iskreno zahvaljujem za njen trud. Zavest, da ženski oddelk pod njenim vodstvom lepo uspeva in napreduje, naj ji bo malo odplačilo za njeno požrtvovalnost.

Pod njenim predstvom je imel ženski oddelk v pretečenem poslovnem letu 15 odborovih sej, pri katerih so se reševale stvari, ki so razvidne v društvenem zapisniku. Novih članic je pristopilo v preteklem letu 160, med temi je 156 rednih, 2 podporni in 2 ustanovni (ga. Sedmak in ga. Kocmur). Na pravile smo običajni majnikov izlet na Rožnik, kjer je preč. g. Krhne daroval sveto mašo ter napravil primeren kratak nagovor. Dalje smo se udeležile tudi 11. junija blagoslovljenja zastave »Sentspeterskega prosvetnega društva«, dalje 2. julija blagoslovljenja »Društvenega doma« na Viču. Pri obeh prireditvah so se nekatere odborice, oziroma članice udeležile v narodnih nošah, kakor tudi 15. jun. 1011 procesije sv. Rešnjega Telesa. Imele smo tudi dva shoda, enega meseca novembra, drugega meseca januarja. Pri obeh je predaval preč. g. dr. Krek o ženskem vprašanju ter navajal več predlogov, po katerih bi se lahko izobrazba žena in deklet povišala.

Letos smo obhajale ženskega oddelka S. K. S. Z. desetletnico dne 21. januarja s sveto mašo, primernim nagovorom preč. g. dr. Valjavca z Rakovnika in s skupnim obhajilom društevnic. Med sveto mašo je pel Zvezin pevski zbor pod vodstvom g. Černič.

V pretečenem letu se je tudi ustanovil zopet pevski zbor za narodno petje, katerega vodi g. prof. Bajuk. Priredile smo tudi 17. marca po dolgem času zabaven večer z deklamacijo in igro »Turški križ«, pri kateri je sodeloval Zvezin pevski zbor. Glede te prireditve dovolite, da se na tem mestu še posebej zahvalim g. profesorju Bajuku, gospej

gled v dvorane, kar so omenjeni trije gospodje pridno izkoriščali.

Med kostumiranimi maskami so bili zastopani tudi številni domini. Med temi je zbuhal trem gospodom pri mizici posebno pozornost moški dominio v rdeči barvi; temu so vedno vztrajno sledili z očmi, ne da bi vzbujali s tem pozornost drugih.

Najstarejši izmed njih je potegnil iz žepa uro. »Ura je že dve, pa še vedno ni nič,« je izpregovoril tiho. »Bojim se, da nam bo ušel tudi topot. Wilson ima preklicano težko nalogo.«

»Priznam. Samo zdi se mi, da obrača Wilson preveč pozornosti ženskim maskam?«

»Zaradi česa?« je odgovoril drug gospod nekoliko nestrpno.

»Ne vznemirjajte se zaradi tega!« je izpregovoril tretji. »Wilson gotovo s tem ne zanemara službe. Ako je Wilson vzel ženske maske na piko, ima gotovo vzrok za to, ker je brčkone mnenja, da tiči skrit za njimi lopov.«

»Misel ni tako napačna,« je odvrnil prvi. »Saj tudi mi nismo ničesar slutili za moškimi maskami in kar šest oči ni odkrilo, pač tudi Wilson ne bo zasledil. Vendar,« je izpregovoril hitro svoje govorjenje, »kaj je to?«

Bliskoma so se obrnili trije pari oči proti mestu, kjer je ravno kar rdeči domino nagovoril dve ženski maski. Ena izmed obeh je bila oblečena v zelenkasto svilen, srebrno svetlikajočo obleko, okrašeno s številnimi fotogra-

fijami. Tudi okras na glavi je bil narejen iz zelene svile z dolgim belim pajčolanom, pretkanim s srebrnimi nitkami. Bujni lasje in sveže kretnje nenavadne maske so izdajali mlado krasotico.

Veliko večja in v resnici junaških oblik je pa bila njena spremljevalka, ki je nosila kustum Marije Stuart. Pod njenim ovratnikom bi mogel natančen opazovalec zaslediti precej debel vrat. Ta Marija Stuart je bila očitno videti zelo ljubeznjiva. Nežno je držala roko okoli tilnika dame s fotografijami.

Potrpežljivost pri špijoniranju je detektivu ravno tako potrebna, kakor hitro delo v pripravnem trenutku. To je vedel tudi Wilson, a take trde izkušnje potrpežljivosti kakor ta večer Wilson v svojem poklicu še ni doživel.

Njegova strokovna sposobnost in njegov prirojeni talent sta bila znana in kljub tisočim maskam, ki so se tu vrtele, bi bila njegova umetnost odkrila iskani osebi. Toda danes ju ni bilo tukaj, ne lopova, ne Wilsonove neveste Lucy Valentin. Njene telesne kretnje, zlatoplavi bujni lasje in njen lahek korak bi mu jo bili izdali. Ne, Lucy ni bila tukaj — do pred par minut ne. Tu sta vstopili še dve maski — dama s fotografijami in Marija Stuart. Pozna gosta sta vzbudila splošno zanimanje, zlasti pa pozornost rdečega domina.

Tudi njena spremljevalka je vzbujala

dila v njem zanimanje. Ko jo je zagledal, so se mišice detektiva napele. Vsi živci so strepetali, obenem pa je začutil v prsih nekako tesnobo in huda dušna bol se je izražala na njegovem obrazu. Toda tudi sedaj je zmagala njegova trdna volja.

»Ti prideš pozno, lepa maska, in kolikor vem, brez dovoljenja svojega zaročenca!« S temi besedami, ki jih je govoril z izpremenjenim glasom, je stopil k dami s fotografijami.

Očividno presenečena se je obrnila nagovorjena dama proč in se nagnila k spremljevalki. »Kaj vse veš, domino!« je odvrnila napol ježno. »Idi, mi ne rabimo tvojega spremstva!«

»Oho, jaz mislim, da si prišla semkaj zaradi zabave; — jaz te hočem zabavati!« se je glasil odgovor.

Hitro mu je odvrnila dama s fotografijami: »Hvala lepa za tvojo zabavo, domino! In da veš: Moja prijateljica Marija Stuart mi je ljubše spremstvo!«

»Glej, glej, ti si pa bolj krepstna, kot sem mislil, lepa maska! No, tega bo gotovo vesel tvoj ženini! Mogoče pa je tvoja prijateljica bolj pristopna. Dovoli, kraljica Škotov, da te spremljam!«

V tem je stopil domino bliskoma k Mariji Stuart in jo istotako bliskoma potegnil k sebi.

To je bilo ono, kar so opazili oni trije gospodje v restavracijski sobi.

Junaška postava maske se je zvižala v rokah, ki so jo držale kot železne klešče.

»Nesramnež!« je vzkliknila in tudi njen glas je zvenel izpremenjeno.

Toda roke, ki so jo oklepale, je niso izpustile.

Bliskoma, kakor se je odigral cel dogodek, je pritisnil domino ustnice na ramena Marije Stuart, ki se je močno branila. V trenutku pa je izbruhnil iz ust domina nenavaden žvižg in pri tem glasu se je pričela maska kakor besna zvijati v njegovih rokah. Toda bilo je že prepozno. Klic: »V imenu zakona ste aretirani!« je zadonel na ušesa maske in v trenutku je bila Marija Stuart obkoljena in zvezana od detektivov.

V dvorani je nastala panika; bolj boječi so pričeli bežati. Drugi so se zopet gnetli v bližino. Klic: »Riekhof je! Razupiti Riekhof je aretirani!« se je širil bliskoma iz dvorane v dvorano. Edina ura, v kateri je v Riekhofu zmagal ljubimec nad lopovom, ga je veljala prostost.

Detektiv Wilson je v resnici zadel dve muhi z enim udarcem. Krininalna uprava ga je za slučaj Riekhof bogato nagradila. Nasprotno pa so pogrešali prijatelji, ko so mu čestitali k uspehu — na njegovi roki — zaročnega prstana.

Dan po redouti je detektiv pretrgal zaročo z Lucy Valentin.

predsednici in pa nekaterim odbornicam, ki so se zelo trudili in žrtvovali po cele dneve, da je lepše uspela igra. Kakor druga leta, tako tudi letos ni prizanašala nemila smrt našim članicam. Spremili smo tudi letos k večjemu počitku z zastavo in vencem sledeče: Belič Nežiko, Klopčič Josipino, Ogrin Ivano, Pollak Milico, Znidaršič Fani, Veroga Antonijo in preč. gosp. župnika Frana Pavliča. Za Marijo Pezdir pa smo darovale za sv. mašo, ker se nismo mogle udeležiti pogreba.

Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 641 K 73 vin., izdatkov pa 480 K 52 vin., tako da znaša prebitok 161 K 21 vin.

Orel.

(Poročal F. Terseglav.)

Statistika pravi, da je v Zvezi Orlov združenih 156 odsekov, v pretečenem letu je k Zvezi pristopilo 32 odsekov. Rednih članov je 3750, podpornih 1734, telovadcev 2518, uniform 2425.

Izobraževalno delo Orla se kaže zlasti v visokem številu predavanj, 2000 samo lanske leto. Letos jih utegne biti še več, ker ima zdaj velika večina odsekov fantovske večere. Razlagajo se na njih moralna načela, sociologija in gospodarske stvari, zlasti pa se v zadnjem času goji politična izobrazba, oziroma veda o naši ustavi in upravi.

Telovadba se goji dalje kakor od začetka, letos pa se je sklenilo uvesti strelske vaje in tako Orla postaviti na še širšo podlago, da se bo še bolj v ljudstvu ukoreninil.

Organizacija sama se je tudi znatno izpopolnila. Organizacija po okrožjih se je popolnoma obnesla, vsa pridno in vestno delujejo, zdaj pa smo več okrožij združili v podzveze: kranjsko, štajersko in goriško, ki imajo tudi že svoj statut.

Zlasti se širi in razvija orlovska organizacija na Štajerskem, na Goriškem so se lotili dela z vso vnemo in zadnji čas čujemo, da se orlovska misel ukoreninja tudi na Koroškem, kjer so se vrgli z vso odločnostjo na to, da mladeniško organizacijo po celi slovenski deželi razpredejo.

Da Orel tako sigurno, korak za korakom, stalno napreduje, to pohaja prvič iz tega, ker sloni na jasnem programu in njegovo delo ne izvira samo iz čustvenega entuziazma, ampak se opira na trdna načela, drugič pa predsedstvo kakor tudi okrožna in podzvezna načelstva pridno delujejo; naj omenim le, da je predsedstvo Z. O. imelo v pretečenem letu 40 sej. Sej širšega odbora in prilik, ko nas je bilo večje število pri posvetovanju skupaj, niti ne omenim. Toliko sej in posvetov kakor naša organizacija, jih nima med nami menda nobena. Pozdravljamo zlasti, da se sposobna akademska mladina z veliko ljubeznijo zavzema za delo zlasti v naši organizaciji.

Kar se tiče prireditev, je posebne važnosti katoliški shod v Olomucu, ki smo se ga udeležili po večji deputaciji.

Letos gre velika četa Orlov na mednarodni evharistični kongres na Dunaj, kar bo močno poživilo naše mladeniče. Pri tej priliki pride do organizacije vse avstrijske katoliške mladine, kar pa je začas še več vredno in bo imelo še več uspeha, do skupne zveze katoliškomi-

slede slovenske avstrijske mladine. Glede tega omenjam le, da sokolstvo v Dalmaciji, ki se je postavilo na katoliško in narodno podlago in odcepilo od svobodomiselnega, zelo napreduje.

Zveza orlovske organizacije z vrhovno zvezo, S. K. S. Z., je živa, konfliktov ni bilo nikoli nobenih. Kar nam daje največjo moč, je sodelovanje z duhovščino, ki je z našo mladino eno telo in ena duša. Sploh vlada v naši organizaciji taka disciplina in taka solidarnost, da o konfliktih ni govora. Tega nas je Bog do zdaj obvaroval in upamo, da i v bodoče.

Slovenska Straža.

(Poroča jurist Fran Jež.)

Na občni zbor S. K. S. Z. spada tudi poročilo o »Slovenski Straži« zara- di tesne zveze med obema. Zveza je mati Straže. Brez izobraževalne organizacije Straža bi ne mogla obstajati, še manj delati. Straža vrši na meji delo S. K. S. Z.; njen namen je, ne ljudstvo utrditi z denarnimi podporami posameznika, ampak s širjenjem izobrazbe, z vzgojo obmejnega ljudstva. Ustvariti obmejnemu Slovincem izobraževalno, gospodar. in stanovsko organizacijo, vse to prepojit s praviim narodnim duhom. To je cilj dela, ker proti izobraženemu, značajnemu in gospodarsko trdnemu ljudstvu tujec ne bo prodril niti pedi proti jugu.

To delo brez denarja ni mogoče. Zato zbirajo podružnice denar. Potreb- nih je še mnogo, mnogo novih podruž- nic! Kajti star govornik je imel prav, ki je rekel, da domovino ljubi oče, ki ne govori samo zanjo, ki ne moli samo zanjo, ampak tudi kaj plača zanjo. Naše ljudstvo da v ta namen že nekaj, toda še več mora in sicer kmalu dati na račun tega dolga, kajti potrebe so nujne, velike in čas je tak apnik, ki tirja neznosne zamudne obresti.

Dohodkov je imela Straža od lan- skega občnega zbora 34.047 K 81 vin., stroškov 34.549 K 06 vin. Poleg drugih dohodkov so dali narodni koliki 961 K 66 vin., Mohorjani 3755 K 40 vin., skoro tisoč kron več kot lani, razglednice 1894 K 74 vin., ustanovnine 750 K, pa- pir 2299 K 69 vin., predavanja 160 K 50 vin., nabiralniki 578 K 12 vin., blago v društveno korist in provizije 4435 K 97 vin., darov se je nabralo 4626 K 10 vin., podružnice so prispevale 6717 K 20 vin.

Podpor se je dovolilo 28.519 K 12 vinarjev. Za tri otroške vrtce se je izdalo 2472 K 91 vin. Za božičnice 1918 K 74 vin., Zelo skrbi Straža za ob- mejno dijaštvo, ki se je posvetilo prak- tičnim vedam; za take koroške dijake se je izdalo 903 K 10 vin. Poleg drugih podpor obmejnemu dijaštvu, ki znaša- jo nekaj tisoč (dijaški domovi, priprave za novo kmetijsko šolo za fante in go- spodinjsko šolo za dekleta v obmejni deželi) je bilo izdano za časopisje ljudstvu v obmejnih vaseh 2031 K 48 v., za knjižnice 1156 K 39 vin. Dosedaj je Straža ustanovila 98 obmejnih knjiž- nic, osrednja zaloga knjig v Ljubljani, iz katere se ustanavljajo in izpopolnju- jejo Stražine knjižnice, znaša nad 60 tisoč knjig. Straža ima še mnogo dru- gega dela, raznih posredovanj itd. pa bo obširno poročilo podano na dru- gem mestu.

Slovenska Straža je za Velikonoč izdala poziv, da se letos spodobno pro- slavi 50 letnica Slomškove smrti. Mož, ki je tako ljubil svoj narod in toliko storil za naš blagor, čegar načela so tudi Stražina načela, zasluži nekaj spomina, kar bode tudi v narod. oziru dobro, da vse ljudstvo prekvasijo Slomškova načela. On je zgled in vzor. Slomškova načela in Slomškovo ljube- zen in delavnost med narod! — in trdni smo!

Predsednik dr. Krek omenja poleg drugega posebno pohvalno delo Slov. Straže za obmejno obrtništvo in pozove vse katoliške organizacije, da se dru- žijo s Slov. Stražo.

Ljudski oder.

(Poroča prof. Robida.)

1. Delovanje na zunaj, režiserski te- čaj (80 udeležencev), nad 1000 pisem, zidava in svet pri 12 novih odrh, izpo- soja repertoarja, oblek itd. po možnosti, izposoja igralcev itd.

2. Dramatična šola, nad 100 članov, danes še 50, dva kurza za soliste (pri- marij dr. Robida) in praktična šola (prof. Robida).

3. Igre: 25 predstav; 8. sept. javna produkcija, 17. in 24. sept. Divji lovec, 1. okt. Pred porotniki, 8. okt. Krivopri- sežnik, 22. okt. Učenjak, 1. nov dvakrat Mlinar in njegova hči, 12. nov. Dimež, 8. dec., 10., 26. in 1. jan. Mati svetega veselja, 6. jan. Bele rože, 21. jan. Cigani, 2. in 11. febr. Pri Belem konjičku, 25. febr. Tri sestre, 10. in 19. marca Lju- beznj in morja valovi, 24. marca Klju- bovalci in Napoleonov samovar, 31. marca in 8. aprila Dekle z biseri, 14. apr. Deseti brat in 28. aprila Miklova Zala.

Od teh 15 izvirnih slovenskih, 9 nemških in ene deloma angleške igre, so štiri, ki so se na Ljudskem odru sploh prvič uprizorile: Mati sv. vese- lja, Dekle z biseri, Dimež in Kljuboval- ci, ki so se igrale osemkrat.

Narodnih iger šest, ljudske tri, ve- seloiger pet, nabožnih šest, moderni dve, klasične tri.

Referent: obisk sreden, veliko na- sprotnj in nagajanj, uspehi prav lepi, vsega skupaj nad 280 vaj, petkrat na teden celo zimo. Ves personal za- stonj in se res trudi.

»Ljubljana«.

(Poroča pevovodja, odbornik S. K. S. Z. Anton Svetek.)

»Ljubljana« je član S. K. S. Z. Pev- ski zbor »Ljubljane« je štel 140 članic in članov. Glasbeno šolo »Ljubljane« obiskuje 123 učencev in učenk. Zbor je sodeloval pri raznih prireditvah, več- krat tudi na Ljudskem odru. Imamo knjižnico z muzikalijami in z notami. Nabiramo tudi material za statistiko, kako da goje v okrilju S. K. S. Z. zdru- žena društva lepo petje in glasbeno umetnost. Prihodnji mesec pričnemo z organizacijo petja potom krajnih skupin.

Poučni tečaji.

Tečaji ženskega oddelka.

(Poroča tajnica Pavla Vider.)

Najvažnejši za ženski oddelek S. K. S. Z. so tečaji za šivanje, likanje, ročna dela, posebno pa kuhinjski tečaj. Šivanje se poučuje že več let. S

preselitvijo v nove prostore Ljudskega doma se je pa ta tečaj preosnoval in razširil v toliko, da je pristopen ne samo članicam oddelka S. K. S. Z. ne- go tudi članicam »Katoliškega društva za delavke«. Tako so se z združenjem zmanjšali vzdrževalni stroški, se po- množilo število šivalnih strojev in je lažje s primernimi močmi doseči po- voljnih uspehov. Tečaj za šivanje je deset let vodila z veliko spretnostjo in požrtvovalnostjo ga. Križajeva, ki je pa vsled bolehnosti ta posel prepustila drugim rokam. Naj ji bo danes še en- krat na tem mestu izrečena najiskre- nejša zahvala! — Njena naslednica je gđč. Josipina Globelnik, ki istotako marljivo in vneto večer za večerom žrt- vuje mlademu ženskemu naraščaju. V tečaju, katerega obiskuje na dan pov- prečno do 20 deklet, se ne šivajo samo priproste stvari, temveč jim je dana prilika, da si same napravijo popolno- ma nove obleke. Na razpolago je sedem šivalnih strojev in se poučuje vsak večer razun sobote od 6. do 9. ure. Ker pa število ukaželjnih deklet vedno nara- šča, bi bilo želeli, da bi se pomnožilo tudi število strojev. Namerava se pri- vzeti še ena učiteljica, kar bo gotovo pomagalo, da bodo učni uspehi še po- voljniji.

Zadnji čas se je vpeljalo tudi veze- nje in napravile so se v tej stroki prav lepe stvari, ki se nameravajo meseca maja na mali razstavički pokazati ob- činstvu, ki se za to zanima.

Tečaj in likanju je vodila ga. Vreč- kova, katera je pa obolela in je moral vsled tega ta tečaj prenehati.

Preidem sedaj k najvažnejšemu in to je kuhinjski tečaj. Ze dolgo časa sem se je zlasti v delavskih ženskih slojih izražala želja, da bi se na kak način dekletom iz teh krogov dala pri- lika izobraziti se v kuhanju in najnuj- nejšem gospodinjstvu. Take prilike je dosedaj v Ljubljani bilo zelo malo. Na eni strani delavke, ob dnevnih urah ni- majo časa in morajo za tako izobrazbo žrtvovati le prosti večerni čas; na dru- gi strani je tak poduk, kakor je bil do- sedaj običajen, združen s prevelikimi stroški za te sloje. Srečna je bila torej misel, ko so odbori »Krščanske ženske zveze«, ženskega oddelka S. K. S. Z., »Katoliškega društva za delavke« in »Strokovne tobačne zveze« sklenili pri- rejati večerne kuhinjske te- čaje. Da se je ta misel tako hitro uresničila, se je zahvaliti v prvi vrsti velikodušnosti deželnega odbora, ki je naklonil izdatno podporo, naklonjeno- sti uprave »Alojzijevešča«, ki je za ma- lo ceno prepustila potrebne prostore in požrtvovalnosti gospej in gospodičen, ki so prevzele težko nalogo vpeljati ta- ke tečaje. Do sedaj so bili trije tečaji, ki so trajali vsak po osem tednov ob večernih urah in so dajali vsak 12 učenkam priliko, da so se izobrazile v kuhanju domačih jedil. S tečajem o kuhanju je bil združen tudi poduk v računstvu, kolikor je isto potrebno za kuhinjo. Prvi tečaj se je pričel 9. mar- ca lanskega leta in trajal osem tednov, po presledku 14 dni mu je sledil drug tečaj in po počitnicah meseca oktobra tretji tečaj, tako da se je dosedaj 36 deklet imelo priliko izobraziti v kuha- nju. Pozimi vsled raznih ovir ni bilo mogoče s tečaji nadaljevati, pač pa se

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Toda Stanko ni odmaknil puške od obraza. Prepričan je bil, da se mora za konjem vsak trenotek prikazati kodra- sta glava leva ali pa ploščata črepinja pantra. Toda čakal je zaman. Konja sta se polagoma pomirila, a še več, tudi Saba je čez nekaj časa nehal vohati, zasukal se je nekajkrat na svojem pro- storu, kot je navada psov, se vlegel, zvil v kolobar in zaprl oči. Ako je kak- šna divja zver preganjala konja, se je brez dvoma umaknila, ko je začutila dim ali zagledala odsev ognja na skalah.

»Moralo ju je nekaj grozno pre- strašiti,« rekel je Stanko Kaliju, »da se nista bala bežati poleg človeških trupel in leva.«

»Gospod,« odvrnil je deček, »Kali misliti, kar se je zgodilo. Mnogo, mnogo hijen in šakalov priti v sotesko in jesti trupla. Konji pred njimi bežati, toda hijene jih ne goniti, ker one jesti Gebhra in onih drugih...«

»Morebiti; toda ti pojdi sedaj, raz- sedlaj konje, vzemi posode in vreče, ter jih prinesi sem. Nikar se ne boj, ker puška te obrani.«

»Kali se ne bati,« odvrnil je deček. In potegnil je poleg skale trnje ne- koliko na stran, ter stonil iz zeriha, v

istem trenutku je pa Nelka prišla iz šo- tora.

Saba je takoj vstal in jo sunil z no- som, ter jo na ta način spomnil na na- vadna laskanja. Ona je že iztegnila ro- ko, potem jo pa takoj spet umaknila kakor prestrašena.

»Stanko, kaj se je zgodilo,« vpra- šala je.

»Nič. Pritekla sta ostala dva ko- nja. Ali te je zbudilo njuno peke- tanje?«

»Zbudila sem se že poprej in sem hotela celo iti iz šotora, toda...«

»Toda kaj?«

»Mislila sem, da si morebiti hud.«

»Jaz? na tebe?«

In Nelka je dvignila oči, ter pričela gledati nanj z nekim posebnim pogle- dom, kakor da bi ga ne bila videla še nikdar poprej. Stankovo obličje je spre- letelo veliko začudenje, kajti v njenih besedah in pogledu je čital izraz strahu.

»Boji se me!« pomislil je.

In v prvem trenutku je začutil, ka- kor žar zadovoljenja. Všeč mu je bila misel, da ga vsled činov, katere je iz- vršil, smatra tudi Nelka ne samo za človeka popolnoma dorastlega, ampak celo za silnega vojevnika, ki širi grozo okrog sebe. Toda to ni trajalo dolgo, kajti nesreča je razvila v njem sposob- nost in dar opazovanja, vsled česar je zapazil, da odseva iz vznemirljivih oči deklice poleg strahu tudi gnjus pred rečmi, ki so se zgodile, pred prelito krvjo in grozovitostmi, katere je danes

videla, — spomnil se je, kako je ravno- kar umaknila roko in ni hotela pogla- diti Sabe, ki je zadavil enega izmed beduincev. Da! — Saj je tudi Stanko sam čutil neko težo na prsih. Nekaj drugega je, ako je čital v Port-Saidu o ameriškanskih pustolovcih, ki na dalj- nem zahodu na ducente pobijajo rdeče- kožne Indijance, nekaj drugega pa, ako je to izvršil v lastni osebi in videl pred sabo, pred nekaj trenutki, ljudi, kako so hropeli in se zvijali v kalužah svoje krvi. Da! Nelkino srce je brez dvoma polno strahu, obenem pa tudi gnjusa, ki bo v njem ostal za vedno. »Bala se me bo,« pomislil je Stanko, »toda v glo- bini svojega srca vendar ne bo mogla biti za to huda, in njena hvaležnost bo moje plačilo za vse, kar sem zanjo storil.«

Pri tej misli se je velika grenkoba polastila njegovega srca, kajti zavdal se je dobro, da, ako bi ne bilo Nelke, bi bil tudi on že davno ubit, ali pa bi bil zbežal. Zanj je torej pretrpel vse, kar je pretrpel — vse te muke in po- manjkanja so mu pa prinesla samo, da stoji sedaj pred njim preplašena, ka- kor da bi ne bila več njegova prejšnja mala sestrčica, in ne dviga več k nje- mu oči s prejšnjo zaupljivostjo, ampak z začudenja polnim strahom. Stanko je naenkrat občutil, da je jako nesre- čen. Prvič v življenju je spoznal, kaj je razočaranje. Nehote so mu solze si- lile v oči in, ako bi se ne bil spomnil, da se »groznemu vojevniku« nikakor ne spodobi plakati, bil bi se razlokal.

Premagal se je torej, ter se obrnil k deklici z vprašanjem:

»Ali se bojiš, Nelka? ...«

Deklica pa je odgovorila tiho:

»Tako ... nekako strašno!«

Nato je velel Stanko Kaliju, naj prinese plahte izpod sedel in pokrije z eno kamen, kjer je on poprej sedel, drugo pa položi na zemljo, ter je rekel:

»Sedi k meni poleg ognja ... Kaj ne, da je noč hladna? Ako te spanec premaga, nasloni glavo name in zaspi.«

Nelka je va ponovila:

»Kako je »strašno! ...«

Stanko jo je skrbno zavit s pledom in nekaj časa sta sedela molče, opiraje se drug na drugega, razsvetljena od rožnega bleska, ki se je zvijal po ska- lah, se iskril in migljaj na ploščicah kovinske rude, s katerimi so bili okra- šeni kamnjeni prelomi.

Za zeriho je bilo slišati prskanje konj in drobenje trave v njihovih zobeh.

»Poslušaj, Nelka,« spregovoril je Stanko, »moral sem tako narediti... Gebhr je zagrozil, da nas vse pokolje, ako se lev ne zadovolji s Kalijem in nas bo preganjal dalje. Ali si slišala? ... Pomisli, da ni zagrozil samo meni, am- pak tudi tebi. In on bi to storil! Povem ti odkritosrčno, da, ako bi ne bilo te grožnje, bi jaz ne bil nanje streljal, da- siravno sem že dolgo časa imel take misli. Zdi se mi, da bi ne mogel ... Toda on je prekoratil vsako mero. Ali si videla, kako strašno je poprej mučil Kalija? A Hemis? kako podlo naju je izdal! Pomisli tudi, kaj bi se zgodilo,

namerava sedaj spomladi zopet otvoriti nov tečaj in sicer s 24 učenkami.

Tečaje je vodil, kakor rečeno venec gospej in gospodičen, tako: ga. dr. Robidova, ki je posvetila tečaju mnogo dragega časa in praktičnega navajanja s kuhinjsko umetnostjo in njenemu sistematičnemu poduku. Marljivo so pri tem delovale tudi gospa Schiffrerjeva, ga. Hafnerjeva, ga. dr. Peganova, ga. Remičeva, gđc. Cilka Krekova, gđc. Strahova, gđc. Sitarjeva, gđc. Kačarjeva, gđc. Kovačeva.

Ob sklepu vsakega tečaja so dekleta praktično s posebno v ta namen prirejeno večerjo pokazale, koliko so se naučile tekom tečaja. Hvaležnost, ki jim je ob tej priliki sijala iz oči, je bila misel, osnovati take tečaje. Ta hvaležnost pa je tudi najlepše plačilo za tiste blage gospe in gospodične, ki se žrtvujejo za to res najlepše ljudsko delo.

Socialni tečaj.

Socialni tečaj se je vršil redno vsak četrtek od pol sedme do pol osme ure zvečer v prostorih Ljudskega Doma. Tečaj je vodil urednik Franc Kerhne, ki je razlagal zgodovino socializma. Udeležba je bila bolj pičla kljub temu, da je poznanje socialnega vprašanja za naše delavstvo kakor tudi naše izobraženstvo neobhodno potrebno.

Tečaj za poznavanje umetnin.

(Poroča dr. J. Mantuani.)

Tečaj za poznavanje umetnin je vodil dr. J. Mantuani in je prav dobro vspel, odnosno se vspeva. Vspričo sedanjih razmer, ko nam je v tem pogledu ledino orati, smemo trditi celo, da se je izredno obnesel. To se kaže v dejstvu, da so udeleženci, dame in gosposde ostali zvesti in tečaj pridno posečali. Bilo jih je 16. Tega pouka nismo še završili. Predavanja se bodo nadaljevala, dokler bodo udeleženci to hoteli. Kedar postane vreme bolj mikavno za izlete, se bode tečaj prekinil. Jeseni pa se bode nadaljeval. Postopa se kronološko. Ker se je polagala važnost na samostojno opazovanje, smo sicer počasi, a zato temeljiteje napredovali. Z velikim zadoščenjem je pozdravljati udeležba vseh slojev, tudi akademiško naobraženih gospodov.

Laški kurz

je vodil č. g. kan. dr. Koren v dveh tečajih po 2 uri tedensko z lepim uspehom in dobro udeležbo.

Stenografični tečaj.

Debatno pismo se je poučevalo po dve uri na teden, skupaj 30 večerov. V prvih urah smo ponovili težje odstavke iz koresp. pisma, potem so pa prišle po vrsti začetne, srednje, končne in mešane okrajšave. Priučili so se obiskovalci samoznakov in brzopisne okrajšave; posebna skrb se je posvečala brzopisnim vajam. Uspeh je bil ugoden. Zadnji mesec se je pisalo po 80 besed v minuti. Tečaj je vodil gospod profesor Vaga ja.

: Naročajte „Slovenca“.

ako bi ne našli Smaina? Gebhr bi začel ravno tako mučiti naju . . . tudi tebe. Strašno misliti, kako bi te tepel s korobačem, naju oba bi mučil do smrti, po najini smrti bi se pa vrnil v Fašodo in povedal, da sva pomrla na mrzlici . . . Tega nisem storil iz okrutnosti, ampak misliti sem moral, kako bi te rešil . . . Šlo se mi je samo za tebe . . .

In iz njegovega glasu je jasno odmevalo užaljenje, ki mu je napolnjevalo srce. Nelka je to očividno razumela, kajti pritisnila se je tesneje k njemu, on je pa premagal svoje trenutno ginjenje in govoril dalje:

»Jaz se ne spremenim in ostanem kot sem bil, ter te bom varoval in ti stregel kakor doslej! Dokler so ti ljudje živi, ni bilo misliti na rešitev. Sedaj zbeživa lahko v Abesinijo. Abesinci so črne kože in di-jaki, toda so kristjani in sovražniki der-višev. Samo če boš zdrava, se nam to »osreči, ker v Abesinijo ni več daleč. Ako se nam pa tudi ne posreči, če pridemo Smainu v roke, nikar ne misli, da se bo nad nama maščeval. Nikdar v življenju ni videl niti Gebhra niti beduincev; poznal je samo Hamisa, toda kaj mu Hamis mar! Tudi ni treba Smainu povedati, da je bil Hamis z nami. Če se nama posreči priti v Abesinijo, bova rešena, ako pa ne, nama tudi ne bo huje, ampak bolje, — kajti takih okrutnežev, kakor ti, menda ni več na svetu . . . Nikar se me ne boj, Nelka! . . .

In da bi vzbudil njeno zaupanje, obenem ji pa tudi vlil poguma, jo je pričel gladiti po plavi glavi. Deklica ga je poslušala in boječe dvigala k u-

Knjigovodski tečaj.

(Poroča učitelj Trgov. šole Gogala.)

S. K. S. Z. je priredila tudi letos knjigovodski tečaj, ki se je vršil v prostorih slovenske trgovske šole od 8. novembra 1911 do 27. marca 1912 ob sredah zvečer od 8. do 10. ure, skupno 40 ur. Prijavilo se je 11 udeležencev in udeleženk, od katerih so izostali 4, tako da jih je vstrajalo do konca tečaja 7, ki so res z zanimanjem prihajali v kurz in pazno sledili predavanjem. Obravnavalo se je dvostavno knjigovodstvo in so se predelale glavne knjige, to je knjiga popisa imovine, blagajniška in prvopisna knjiga, saldo konti, kjer se je upletlo tudi procentne račune in računanje kontokorentnih obresti po nemškem in francoskem načinu ter glavna knjiga in nekatere pomožne knjige, namreč skontro blaga, valut, menic, nakupna in prodajna knjiga. Vsak izmed udeležencev je plačal začetkom tečaja 4 K, od katerih se je 7, ki so vstrajali do konca, povrnilo po 2 K, drugo sem pa izročil ravnateljstvu Slovenske trgovske šole za plačilo kurjave.

Vollive.

V odbor S. K. S. Z., moški oddelek se izvolijo vsi odborniki, ki so v smislu pravil izstopili: dr. Jan. Ev. Krek, profesor Evgen Jarc, Luka Smolnikar, Iv. Štefe, J. Sedmak, Peter Bizjak.

V pomožni odbor se pa izvolijo: dr. Adlešič, prof. Bajuk M., dr. Mirok Božič, dr. Josip Dermastia, deželni poslanec Karel Dermastia, Fran Krhne, profesor Dolenec, dr. Fran Dolšak, prof. Grafenauer, dr. Josip Hubad, Josip Jerič, prof. Koletič, ta-nik Zadrugne zveze J. Kralj, dr. Fran Logar, dr. Josip Mal, dr. M. Malnerič, profesor V. Marinko, M. Natlačen, inž. Otáhal, profesor J. Osana, deželni odbornik dr. Pegan, inženir M. Podkrajšek, dr. Lovro Pogačnik, dr. Josip Podobnik, dr. Fr. Primšar, inž. Janko Rataj, dr. Regali, ravnatelj Vladimir Ramec, dr. Vinko Šarabon, Fran Terseglav, dr. Ferdo Tomažič, An-ton Volta, Ernest Tomec, prof. Fran Verbič, dr. Fran Virant, dež. odbornik dr. Zajec, prof. J. Zeleznik.

Odbor se pooblašča, da po potrebi še pomnoži pomožni odbor.

Odbor ženskega oddelka S. K. S. Z. se je pa takole sestavil: Predsednica ga. Katarina Černič; podpredsednica ga. Helena Ložar; tajnica gđc. Ivanka Zakrajšek; blagajničarka gđc. Pavla Vider; odbornice: ga. Ana Jakopič, gđc. K. Jakopič, gđc. R. Jesih, ga. M. Kovač, gđc. Urš. Kremžar, ga. F. Potrato, ga. Margareta Sadar, gđc. Ivanka Švajger, gđc. Marija Tomc, gđc. Amalija Verber, ga. Ivana Vrečko, ga. Josipina Jenko, gđc. Josipina Globelnik, gđc. Marija Debeljak, ga. Franja Sedmak.

Iz ljubljanskega magistralnega gremija.

Seja, dne 12. aprila 1912.

Kako se oddaja gostilniške koncesije.

Sejo otvori župan dr. Tavčar, nakar poroča magistratni svetnik Sešek o gostilniški koncesiji pokojnega

gostilničarja Kreutzerja na Marije Terezije cesti. Predlaga, naj se koncesija odda gospej Rusovi.

Član gremija občinski svetnik S. L. S. gospod Lilleg pravi, da je dotično hišo kupil gospod Kmet tudi z ozirom na to, da je bila na hiši 30 let gostilniška koncesija, pravilno naj se da koncesija torej g. Kmetu, kajti gospa Rus ne bo ondi izvrševala koncesije, šla jo bo izvrševati drugam, ker ji je odpovedano in bo v drugih krajih, kjer je dovolj koncesij, konkurirala gostilničarjem.

Član gremija občinski svetnik Ivan Štefe se čudi, kako vrsto ima magistratni svetnik Sešek pri svojem poročanju. Koncesija Rusove je bila v tajni seji občinskega sveta pozneje na vrsti kot koncesija g. Kržišnika, dolgoletnega gostilničarja, in vendar je že danes poročilo o Rusovi v magistralnem gremiju, o Kržišniku pa še sedaj ne. Tudi je bil takrat, ko se je poročalo o koncesiji Kržišnikovi, ves občinski svet nafarihan, ker je poročevalec trdil, da ni nobene proste koncesije, pa sta prosti dve. Če ne na gospoda Kmeta, naj se pa ozira vsaj na gospoda Kržišnika, ki ima prvi pravico.

Član gremija občinski svetnik dr. Triller pravi, da se gre za eksistenčno vprašanje gospe Rusove.

Občinski svetnik Štefe pojasni, da se gre ravno tako za eksistenčno vprašanje gospoda Kržišnika. Ta mora sedaj po 200 K na leto plačevati za koncesijo, to lahko stori tudi gospa Rusova, pa bo dalje lahko imela gostilno.

Pri glasovanju je bila odklonjena podelitev koncesije gospodu Kmetu, kakor tudi gospodu Kržišniku. Za ta predlog so glasovali člani gremija: Lilleg, dr. Zajec, Kristan, Pammer, Štefe; proti Iv. Knez, dr. Triller, Franchetti, Lapajne ter magistratni svetniki Sešek, Zarnik in Lauter.

Ali naj bo pri nakupovanju za občino merodajna nižja ali dražja cena ali kaj drugega?

Nato so se dobrih različnih račun. Pri tem je prišlo do prizorčka med občinskim svetnikom dr. Trillerjem in občinskim svetnikom Pammerjem. Dr. Triller je izrekel željo, naj se tvrdki Hauptmann več ne daje naročil, češ, da to ni domača tvrdka. Občinski svetnik Pammer je povdarjal, da je domača tvrdka v Ljubljani vsaka, ki v Ljubljani davek plačuje.

Stavbinske zadeve.

Stavbinski urad predlaga, naj se g. Rudolfu Lorberju v Verhunčevi ulici dovoli stavbo hiše, ker je tvrdka Jakob Acceto opravičena za to zidavo in je imela stavb. in zid. koncesijo pred novim stavb. zakonom. Občinski svetnik Pammer izjavi, da bo prihodnjici nekaj drugega dokazal. — Dežel-nemu lekarnarju G. Vrabiču se dovoli stavba vile na Golovcu ob cesti skozi Hradeckega vas pri Anžiču. Istotako se dovoli protesantski cerkveni občini stavba nove železne ograje z belonskim podzidkom proti Anton Knezovi ulici.

Gospa Ivana Camernik je prosila, naj se ji dovoli preureditev kamnoseške delavnice v stanovanje. Obč. svetnik Pammer in mag. svetnik Sešek sta trdila, da gospod Ogrin nima pravice izvrševati take stavbe v sredini mesta. Z večino glasov je bilo sprejeto to stališče, sprejeto je bilo pa tudi, da se gospodu Ogrinu to naznani in se mu da pravico do rekurza. — Mag. slugi Pogačniku se dovoli postaviti na svojo pritlično hišo v Hradeckega vasi še eno nadstropje. — Mihi Verovšku se dovoli kanalizacija v njegovi hiši v Jenkovi ulici. — Jos. Zidarju na Dunajski cesti se dovoli napraviti novih zaprtih balkonov na dvorišni strani svoje hiše. Istemu posestniku se podeli uporaba konjskih hlevov v njegovem pritličnem poslopu ob Dunajski cesti. — G. Jož. Mayerju se dovoli uporaba njegove nove hiše na Franc Jožefovi cesti št. 10. — Adolfu Kordinu se da uporabno dovoljenje za prezidavo prodajalne Predskofije. — Prošnja Jurija Svetana, prodajalca slaščic, naj bi se mu dovolila naprava stojnice na Rovškovem svetu poleg hotela Lloyd na Miklošičevi cesti, se odkloni. — Ivanu Strešenu v Cerkvenih ulicah se dovoli do preklica uporaba mestnega sveta proti letni odškodnini 5 K, za prestavo ograje je pa treba prositi stavbinskega dovoljenja.

Vandalizem v parkih. — Dajte Ljubljani igrališče za o rokel

Zadnji čas se dogajajo v parkih nečuvena dejanja skrajne surovosti. Ponočnjaki pulijo vse, kar jim pride pod roke. Mestni vrtnar g. Hejnic je radi tega v včerajšnji seji gremija bridko tožil in pravil, da po dnevi otroci nadaljujejo z vandalizmom. Prosil je za štiri paznike, ki naj bi se jih vzelo iz revežev v mestni hiralnici in se jih plačalo po 1 K na dan. (Štefe: Pa ti ne bodo strašili ponočnjakov po noči. — Dr. Zajec: Številno nočnih kavarn naj se omeji! Štefe: Državna policija je nujno potrebna!)

Občinski svetnik Kristan povdarja, da za ponočnjake ne bodo zadostili kot pazniki reveži iz hiralnice, tudi se otrokom ni čuditi, ako trgajo po parkih, če se jim drugega nič ne da. Naj se zadeva odgodi in naj prihodnjic magistrat stavi primerne nasvete.

Občinski svetnik Štefe povdarja, da je skrajni čas, v tej zadevi kaj ukreniti. Res ni čuda, če otroci po parkih napravljajo vrtnarju sitnosti, če se jim pa nikjer drugod ne da duška. V Ljubljani nujno potrebujemo najmanj dvoje otroških igrališč, to pa takih, kakršne imajo po večjih mestih, kjer občina pripravi na igrališčih za otroke tudi dovolj primerne prilike za razveseljevanje otrok, kakor gugalnice, vrtiljake, sploh take igrače, ki se dajo ceneno postaviti iz lesa, katerih pa nižji sloji za svoje otroke iz svojih dohodkov sami ne zmorejo.

Vsa zadeva se izroči v nadaljnjo proučevanje magistratu.

Skoro gotovo se bodo dale policijskim stražnikom premije, ako aretir-

zmeri ukul hodem tkula pupoune, ke sm frej.

»Pupoune sa frej? Tu je pa lušn. Pa ne de b bli nazadne še kašn držaun uradnk! Te sa usak pupoune frej, dupoune pa na del čakaja.«

»Trofu si! U tela hiš sm nastaulen za uradnka, viš!« in pukazu m je iz paucam čez rama ke preke tist hiš, ke ja pu noč suldat vahta. »Ampak, tu ni lepu od tebe. Pepe, de tku guvariš, kokr de b držaun uradnki res zmeram ruk križm držal. Jest nkol na držim rok križm, ampak u en rok držim zmerti veržinka, ta druga držim pa punavad u varžet.«

»No, pol nej pa nekar na zamerja, č sm narobe puvedu! Kua pa maja, de sa se me tku razveselel, ke sa me zagledal? Al maja kej pusebnga na src?«

»Neki b se rad iz taba pusvetvu. Ti s tkula brihtn in veš, kam se more udart, de se žebel na glava zadene.«

»Tist je že res, de mam glih roka; ampak učas čluvek tud fali, če še tku cila.«

»No, pa tu m uš že vedu svetvat, kua je nam držaunem uradnkem za strit, ke nas je unkat placrespehtar u sojmo «Dane» tku nasramn razžalu, de sa kar kusti pokale u men ud jeze.«

»Placrespehtar u »Dane« — razžalu vas — držaune uradnke — prauja? Kua pa je reku, de jm ni ušeč? Sej placrespehtar je vndr leberalc, »Dane« leberaln in držaun uradnki ste skori usi tku leberaln, de kar brenčete. Astn, gliha vnder skupi štriha, kua pa vam pol če, kuku pa je tu, de vas na vesti nremah.«

Placrespehtar in držaun uradnki.

»Oh, glih prou, Pepe, de sma se dubla!« ugovuru me je unkat tam pred »Mestnem dumam«, kokr je tekat, ke je biu še gespud Ivan Hribar iblansk žepan, stavu tist velk ubčinsk špuktrigl; ke sa ga pol udpravil, ke sa sprevidl, de use glih, če prou je biu naluženeh dvestu kron štrafenge tistmu, ke b na tla plunu, ni tou nubedn hodet u tist javn špuktrigl pluvat. Zdej sa tam tist špuktrigl zasul in svet splaneral.

»Glih prou s m pršou pred uči,« in m je tku stisnu roka, de m je skori mazinc zmečkau.

»Kua pa je, gespud? Jest jh še skori na puznam. Mal znan s m zdeja, pa na vem, ki sma se že vidla,« udgovuru sm jest in začeu mazinc pihat, ke me je tku peku, kokr de b ga držu u žrauc.

»Kulkat sma se že vidla! Sej jest

jo ponočnjake, ki nasadov ne puste pri miru.

Delavci beže iz mestne službe! — Blamirana liberalna večina obč. sveta.

Gospod mestni vrtnar poroča, da njegovi delavci beže iz mestne službe. Zaprtili so ga radi prenizke plače (2 K 40 h na dan za delovni čas od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer), štirje delavci, katere nujno potrebuje, peti se tudi že pripravljajo proč. Naj bi se plačalo delavce vsaj po 3 K na dan, sicer naj se vso ropotijo zapre.

Občinski svetnik Kristan označuje plače mestnih delavcev za sramoto na občini. Človeka je sram, da je član takega občinskega zastopa. Naj se jih plača za sedaj vsaj 3 K.

Občinski svetnik Štefe povdarja, da je torej nujen predlog obč. svetnika S. L. S. Novaka v zadnji seji občinskega sveta glede mestnega delavstva bil vendar nujen, pa je večina nujnost olknila. Da je res nujen Novakov predlog, kaže današnja debata. Predlog vsebuje vse, kar je poleg boljše plače treba še napraviti za mestne delavce, zato naj bi se v odseku res nujno obravnaval.

Nato se sprejme zboljšanje plač delavcem pri mestni vrtnariji: 3 krone na dan.

Stojišče za izvoške pred »Unionom«.

Občinski svetnik Knez želi, naj bi se za izvoške pred »Unionom« napravilo tako tlakovano stojišče, kot je pred »Slonom«. Se izroči v poročanje stavbinskega uradu.

Na vodovod na Gruberjevi cesti so pozabili.

Občinski svetnik Pammer vpraša, ako se je sedaj, ko se preureja Gruberjeva cesta, mislilo tudi na to, da se ondih obenem položijo tudi vodovodne cevi, ker sicer bo to pozneje povzročilo novo delo in nove stroške. Pri seji navzočni zastopniki stavbinskega urada na to dajo pojasnilo, da v načrtu tega ni!

Večina občinskega zastopa slabo skrbi za ljubljanske ceste.

Občinski svetnik Franchetti se pritožuje, da je Sodnijska ulica posuta z debelim kamnom, ki vsak čas lahko kam odleti in povzroči nesrečo. Razvila se je nato obširna debata, v kateri se je splošno grajało, kako slabo skrbi mestno cestno nadzorstvo za ceste. Tudi po drugih jako prometnih cestah skrbi za tujski promet, za avtomobile itd., kot pesi debelo kamenje.

Župan pravi, da bo naprosil deželno vlado, naj mestu za nekaj časa posodi cestni valjar. — Stavbni svetnik Duffe: Valjar je bil že enkrat v proračunu, na se ga je pozneje izločilo!

Županov ferman. — Prikrivanje pred občinskimi svetniki.

Občinski svetnik dr. Zajec interpelira župana: Župan je razposlal občinskim uradom okrožnico, po kateri ne bi smeli načelniki uradov dajati pojasnil naravnost občinskim svetnikom. Če bi vseh 45 občinskih svetnikov zahtevalo vsak dan pojasnila, bi morda to res motilo uradovanje, vendar so šli županovi ukazi predaleč. Izvoljen je magistratni gremij, ki ima kot tak voditi magistratne posle. Za tekoče posle je

odgovoren vsak član gremija, kako pa naj z mirno vestjo nosimo odgovornost za mestno upravo, če se nam pregled zabranjuje. Vsak član gremija bi smel zahtevati od načelnikov uradov pojasnil. Kaj bi rekel deželni odbornik, dr. Triller, če bi deželni glavar izdal tak ferman za deželne odbornike? Vpraša župana, če je pripravljen popraviti okrožnico, da sme vsak član gremija dobivati pri načelnikih uradov pojasnil. Tako bi tudi ne bilo toliko pritožb na nadzorovalne oblasti. Spominja župana na njegov krasen govor pri ustoličenju, na govor, ki je tudi v naši stranki bil sprejet precej simpatično, tiste simpatije pa ob županovih fermanih ginevajo, in če bodo razmere postale neznesne, ne bo naša krivda.

Župan pravi na to, da more njegov ferman izpremeniti le občinski svet. Ne more trpeti, da se kak občinski svetnik v uradu vsede in pravi, da ne gre prej vun, predno kak akt ne bo rešen.

Občinski svetnik Štefe: To zadevo moram pojasniti. Župan je bil zopet enkrat napačno informiran. Vsak magistratni uradnik mi more dati spričevalo, da se nad mojim občevanjem nikdar ni mogel pritožiti. Izjemo bi morda napravil le gospod, ki je po načinu svojega občevanja znan po Ljubljani. To pa ni bila moja krivda. Ko je bila zeljarica Marenkar pred sodiščem oproščena radi stvari, radi katere jo je tržno nadzorstvo z ustim poveljem spodilo s trga, rekel sem ji: Pojdiva sedaj na magistrat k županu, lahko vam takoj da dovoljenje za prodajo, ker sedaj bo menda vendar uvidel, da ste bila nedolžna. — Šla sva na magistrat. Župana ni bilo. Ali naj bi radi tega Marenkova še dalje trpela škodo? Šla sva vprašat na vložišče, kje je akt deželne vlade, ki je že pred dvema dnevi vama tudi razsodila, da se je Marenkovi napravila krivica. V vložišču (!) je bil tudi Ribnikar. Uradniki v vložišču so mi prijazno povedali, da ima vladni akt Ribnikar. Stopila sva pred Ribnikarja in rekel sem mu, naj bo toliko prijazen in naj takoj reši zadevo ter da dovoljenje za prodajo, kakor se je hitro krivica napravila, naj se jo tudi hitro poravna. Ribnikar pa je prišel vpieti, če hočem jaz komandirati na magistratu. Jaz sem govoril nato v istem tonu, v katerem je Ribnikar dalje govoril. Ribnikar me na magistratu nikdar več prevpil ne bo! (Veselosť.) Ribnikarju sem povedal, da nočem komandirati, ampak da zastopam samo pravico davkoplačevalke. Jaz pa se nisem vsedel, stal sem ves čas in sem Ribnikarju le dejal, da ima Marenkova čas čakati do 2. ure popoldne, samo reši naj stvar, da ne krivi Marenkova ne bo imela neupravičene škode. Ribnikar ni nič rekel, da ne bo stvari rešil. Davkoplačevalka Marenkova je čakala do 2. ure popoldne na rešitev, pa je morala potem oditi brez rešitve! Kakor je tržno nadzorstvo ustno spodilo Marenkovo s trga, tako bi tudi ustno lahko popravilo krivico in bi drugi dan župan naknadno to pravično dejanje odobrill! Če se je radi tega izdal ferman, bom že dobil pota, da ne bo držal. Morda se je pa izdal tudi radi tega, ker sem se informiral tudi za druge jako zanimive stvari in sem dobil tudi nekatere informacije, kake so te informacije, pa danes ne bom govoril.

»Luba duša — pardon — gespud uradnik! Placrespehtar vnder ni kašn ratlar; pa še ratlarjem sam ušesa pa rep prštucaja, jezika pa nekol ne.«

»Ja pol pa res na vem, kua m je za sirt. Jest s kej taga na pestim dupast, pa je vn.«

»Eh, kua b bli tku cimperlh. Kulkat kašn leberaln list flikne pu tem al pa umno stane.« Sluvsens Narud je že udrihu pu učiteleh, pu ubrtnikel, pu trgouceh in pu useh, ker sa ga pr kašn prložnost u uči bodl, pa zatu še ni šou svet cegrunt. Kedr sa kašne vullitve, greja lepu leberalce volt, pa spet za en čas prjatl. In iz vam je glih tku. Škoda, de b člouk guvuru. Pamet je hoit u Iblan še zmeri mal predraga, zatu se ja pa tku mal puslužujete, ni nč za pumagat.«

»Al, pumisl, Pepe; kuku more rečt en takla, ket je placrespehtar, nam držaunem uradnkem, de sma neizubražen, ke vnder, recima kokr jest, mam usak let pu tri nove gvante, pa še de rektu iz Graca, prou iz nemškega Graca jh naručim; brez rukuvic se na gema kua dau. Zimska sukna pa ibercigar mam iz žida futran, puglej; iz ena beseda: use, kar videš na men, je faj. Pol t pride pa takla, ke je tku zavalen, kokr de b ga iz slamnatem skupnkem nabasu. Pa prau, de sma neizubraženi!

Regulacija Linhartove ulice. — Lipličeva ulica.

Občinski svetnik Štefe vpraša nato, kako je z regulacijo Linhartove ulice. Ondotni posestniki bi radi svet prodali. Stavbni svetnik Duffe pravi, da so bili načrti za regulacijo Linhartove ulice pred kratkim izvršeni in da se bo v najkrajšem času vršila o regulaciji Linhartove ulice enketa. — Občinski svetnik Štefe želi, naj bi se Lipličevo ulico za deželno bolnišnico nekoliko popravilo. — Župan to obljubi in zaključi sejo.

Tedenski pregled.

Na Hrvaškem vlada popoln mir; komisar Cuvaj je odredil, da vsakega takoj zapro, ki bi le zinil proti komisarijatu. Zlasti pazi na časopisje, ki je na vse načine stiska in omejuje v delovanju. Zato sedaj hrvaški listi pišejo o razmerah na Ogrskem, Avstrijskem, Nemškem in celo na Kitajskem in v Mongoliji, samo domačega položaja ne vzamejo v misel. Dobro je, da vsi vemo, da je Cuvajev komisarijat od danes do jutri, hrvaški narod pa ostane. Hrvaško-slovenski državnozbornski klub ima 17. t. m. plenarno sejo, v kateri zavzame stališče nasproti dogodkom na Hrvaškem. Strajk na hrvaških srednjih šolah, ki je trajal nad en mesec, je sedaj končan in se je 10. t. m. na celi črti zopet začel pouk. — Obnoveitev trozveze med Avstro-Ogrsko, Nemčijo in Italijo je že dogovorjena in zagotovljena. — 16 stoletica osvoboditve cerkve iz poganške jarma se bo z velikimi slovesnostmi praznovala pridno leto; papež Pij X. je že imenoval komisijo kardinalov, ki bo sestavila načrt slavnosti. — Rusija obhaja letos 300 letnico, odkar je na prestolu sedanja vladarska rodbina Romanovih, in 100 letnico groznega Napoleonovega poraza na ruskih snežnih poljanah. — Lahi so svojo blokado pristanišč v Rdečem morju razsiriili. Pri Dorni so Turki pregnali Lahe iz nekaterih utrjenih mest in ubili 30 italijanskih vojakov, pri Bengaziju so pa s topovi uničili en laški zrakoplov, ki je potem padel na zemljo. Italijanski vojaki v Tripolisu so vsak dan bolj nezadovoljni in puntarski, tudi letošnji novinci so demonstrirali, ko so jih vtaknili v vojaško suknjo. Cela Italija je že nepotrepljiva postala in listi so pisali, naj se vojska vrne domu. Tembolj je prav prišla precejšnja zmaga Italijanov pri Sidi Saidu ob tripolisko-tunjski meji. Italijanom se je posrečilo to mesto zasesti in tam izkrcati vojaštvo. Od tu bodo lahko napadli Zuario in preprečili dovoz živil in streljiva za turško-arabsko vojsko. To je za Turčijo hud udarec. — Francozi zbirajo svoje zračno brodogojstvo ob nemški meji. — Portugalski republikanci so med velikonočno procesijo v Chamuski napadli katoličane in vrgli mednje bombe. Ubili so tri osebe, 30 pa ranili. Tudi v Foggiji je republikantska svojat napadla procesijo in ranila zlasti mnogo žen in otrok. — Na Angleškem že dela do 150.000 rudarjev, a voditelji delavcev napovedujejo novo generalno stavko rudarjev, ki se ji bodo pridružili tudi železničarji in transportni delavci. Sedanja stavka je povzročila neposredno in posredno okrog 1200 milijonov kron škode. — Zaročila se je cesarjeva vnučka nadvojvodinja Elizabeta Franciška, hčerka nadvojvodinje Marije Valerije in nadvojvode Franca Salvatorja, z grofom Julijem Waldburgom. — V Bosni ustanove šest domobranskih polkov; vojaki bodo nosili turške fese, jezik bo srbo-hrvaški. — Socialni tečaj S. K. S. Z., ki se je od 9. t. m. vršil v Ljudskem Domu v Ljubljani, je obiskovalo 40 udeležencev; zastopani so bili: učiteljstvo, orlovski in izobraževalna organizacija, bogoslovci in vseučiliščniki ter več Hrvatov iz Banovine, Dalmacije in Bosne. — Učiteljska protialkoholna zveza je 3. t. m. zborovala v Ljubljani. Sprejeli so več važnih predlogov za protialkoholno delo v šoli in za varstvo mladine pred alkoholom. — Umril je v Celovcu vladni svetnik, ravnatelj Družbe sv. Mohorja in slovenski pisatelj dr. Jakob Sket v 60. letu starosti. Pokojnik je veliko storil za pouk slovenskega na srednjih šolah ter so vse čitanke njegovo delo. Kot pisatelj je med ljudstvom dosegel največji uspeh s splošno znano povestjo »Miklova Zala«. — Strajk slovenskih šolskih otrok v Selah na Koroškem je končan. Šolska oblast je uvidela, da so slovenske pritožbe proti tamkajšnjemu učiteljstvu utemeljene ter je učitelja Millionja prestavila, proti nadučitelju Ottowitzu je pa uvedla disciplinarno preiskavo. — Šolske počitnice na vseh avstrijskih šolah so sedaj za stalno določene in bodo trajale od 16. julija do 15. septembra. Nekaj izjem je določenih le za Tirolsko, Galicijo in Bukovino. Obenem so se uredile tudi počitnice med šolskim letom in trajajo božične počitnice od 24. decembra do vštete 2. januarja, velikonočne pa do srede pred Velikonočjo do vštete 2. torka po Veliki noči. — Novoizvoljeni župan celjske okolice

Lepu te prosim, a je tu kašna manera! A b čluveka tu na giftal?! Pa de s držaun praudnk pesti kej taga dupast; de na kumfescera use skp. »Dan« in placrespehtarja? Sej je prou za prou tud držaun praudnk držaun uradnk, a ne? Tu je mogu bt tekat iz slepota udarjen, drač s na morm tu mislt. Prmejš, če b biu jest držaun praudnk, pa de b »Dan« kej taga naprej prnesu, jest pestim standepete usa Flečkajnar-ska gasa zaprt in zapečatit! Tu pa prou nč; še na zmen se ne, še iz mazin-cam na gane. Pena z luč! Tak držaun praudnk, ke na zna ubrant sojga stanu pred zasramvajnam enga placrespehtarja, pa ena figa. Kar ajnmargarerat nej b se pustu, za družga ni.«

»Nekar nej se tku na razicaja; sej use skp nč na pumaga. Ta nar bi pametn je, če lepu putrpeja in druh držaun uradnk iz nim; kedr u spet placrespehtar kandederu u deželni zbor, pa ga lepu spet usi skp volte, pa ute mel spet en čas gmah, de vas na u šimfu.«

»Jest, de b ga še kerkat volu? Na bod no sitn! Misleš, de sm res tak himbo. Če ga druh držaun uradnk čja volt, nej ga le volja; iz tem uja saj pukazal, de družga na zaslužja, kokr de se placrespehtar in druh leberalci iz nh norca delaja, jest ga pa na bom; jest pa volm raj

Boliatuga Pepsta iz Kudeluga.

g. A. Sušnik si je ob izvolitvi izprosil osem dni časa za pomislek; sedaj se je odločil in izjavil, da izvolitve ne sprejme. V kratkem se vrši nova volitev župana. — Delavcem na državnih železnica-h se v najkrajšem času izplačajo zvišane plače in objavi delavni red. — Pogajanja z ogrsko vlado o dalmatinskih železnica-h so končana in se dalmatinske zvezne železnice, po katerih dobí belokranjska železnica svoj pravi pomen, prično v kratkem graditi. — Seja ljubljanskega občinskega sveta z dne 2. aprila se je nadaljevala 10. t. m. Obč. svetniki S. L. S. so stali mnogo splošno koristnih predlogov. — V Pulju so se v gledališču pripetile protiaustrijske demonstracije, vsled česar je politična oblast tamošnjega gledališkega ravnatelja Alessandra Bolzica, pristojnega v Videm na Italijanskem, izgnala iz vseh avstrijskih dežel. — Prvi shod dekanov tržaško-koprške škofije se je pod predsedstvom škofa dr. Karlna vršil 11. t. m.; udeležili so se ga razen treh vsi dekani. — Društvo za varstvo vajencev v Ljubljani ima 15. t. m. svoj ustanovni občni zbor. — Drugo veteransko društvo za Trst in okolico se je nedavno ustanovilo. — Soline v Kopru bodo letos opustili. — Umril je na Sv. Gori nad Litijo ondotni župni upravitelj Feliks Knižek. — V Ljubljani je umrl notar dr. Franc Vok. — Umrila je v Kropi 84 letna splošno znana željbarica Helena Šmitek. — Minister za javna dela Trnka, ki se je mudil v Opatiji, se je na povratku ustavil v Postojni, kjer si je ogledal jamo. — Jarčovo hišo v Medvodah je kupil Feliks Urbanc iz Ljubljane. — V Celovcu se je zastrupila 32 letna krojačeva soproga Terezija Fink, mati dvanajstletih otrok, ker jim je bilo odpovedano stanovanje, novega stanovanja pa dobiti ni mogla. — Umrila je v Celovcu mati generalov Schemua, majorjeva vdova Ernestina Schemua. — V Gruberjevem kanalu je utonila gđ. Ivanka Novakova po domače Lozarjeva iz Štefanje vasi. — 25. t. m. blagoslove v Benetkah nanovo zgrajeni stolp sv. Marka. Navzoča bo tudi kraljeva dvojica. — Za župana na Gotah je izvoljen g. Ivan Mislaj. — Umril je v Trzinu trgovec in hišni posestnik Ivan Jelenc. — Na kolodvoru v Relki se vsi dosedajni železničarji premetstijo na Ogrsko in nadomeste z samimi Mažari. — Dunajski stavci so pričeli s pasivno resistenco, ker niso dobili draginske doklade. — Velikanski viharji in snežni zameti so ta teden divjali po mnogih krajih naše monarhije in drugod po Evropi. V pristaniščih na Nemškem, Italijanskem in drugod se je potopilo mnogo manjših ladij. Na Ogrskem sta prestopili bregove vodi Viso in Mareš; odnesenih je več mostov in polja so poplavljena. — Izredno draga je bila ta teden živina na dunajskem trgu.

Tržiške novice.

t Poročena bota v ponedeljek v Monakovem g. Andrej Gasner, veleto-varnar ml. z gđ. Scherley Power iz Liverpoola.

t Izobraževalno društvo v Križah je napravilo minoli ponedeljek v svojih prostorih predstavo s petjem in igro štridejanko: »Kazen ne izostane«. Vsi igralci so vrlo dobro režili svojo nalogo, le žal, da je bila udeležba manj povoljna. Lepo pomladansko vreme je gnalo ljudstvo v prosto naravo.

t Električni kabel je jelo polagati podjetje Bornove elektrarne in sicer od centrale do trga. — V črevljarski tovarni Goecken so postavili tekoči teden nove moderne stroje.

t Od sv. Ane. V noči med 8. in 9. aprilom je nekdo napadel postiljona Jožefa Kralja in 24letnega Leopolda Kralja, cestarjevega sina, ko sta se vračala domov. Napadalec je bil baje Franc Ahačič, rodом iz šentanske doline, ki sedaj slušbuje na Puterhofu pri Trzinu. Prvemu je zadal več ran in ga ustrelil v stegno, drugemu pa je zasadił nož v vrat, tako, da ga je samo ovratnik rešil gotove smrti. Oba ranjenca se zdravita sedaj vsak na svojem domu. Ta žalosten slučaj se je pripetil na dan odpravljenega praznika, odpravljenega tudi zato, ker se ravno tedaj zgodi toliko nerodnosti.

t Mrtvega so našli dne 10. t. m. 51letnega hlapca Jožefa Ferliča iz Spodnjega Veterna pri Križah, in sicer v viharni noči od torka do srede, ko je šel domov. Ne ve se, ga je li zadel kap ali pa je pripomogel k smrti tudi alkohol.

t Najdba premoga? Blizu Seničnega v priklozani »Mehavovi gmajni« so baje našli na sled premogokopni žili. Začeli so vrtati v zemljo. Veščaki sklepajo po vodi, da ulegne biti tu premog.

Z Beneškega.

Finančni stražnik napadel duhovnika. Pri ljubljani kaplan v Presnidu gospod Evgen Drobolo, bi bil te dni kmalu postal žrtev groznega napada. Ko je šel po večerni velikonočni službi mimo hiše Ivana Miškoričje (podomače Kovač), je zaslišal v hiši živahen prepir. Vstopi, da vidi, kaj in kako, ter zagleda finančnega stražnika Livijske Cecchini, ki je nespodobno nadlegoval domačo dekleta. Takoj mu ukaže pustiti pri miru poštna dekleta, na kar mu stražnik skrajno surovo odgovori in se po kratkem pričkanju poln jeze in sramote pobere domov. ¼ ure pozneje gre na stražno službo, stopi v prodajalno tobaka, zapali cigaro, nabaše puško in pravi, da gre streljat duhovnika. V resnici jo mahne h Kovačevim, kjer se je še nahajal gospod Drobolo in še nekaj drugih. Hudobnež plane vihravo v hišo in sproži dvakrat zaporedoma v gospoda, ki ga je popolnoma mirno motril, dočim so drugi kričali v nepopisni zmešnjavi. No pa, hvala Bogu, oba strala sta ostala brez hudih

posledic. Ko je to stražnik videl, je planil na duhovnika, da ga s puško pobije, kar se mu zopet ni posrečilo. Pač pa je prihitela na strel druga straža, katera je s pomočjo štirih mladeničev vklenila zbesnelega Laha in ga odvedla v kosarno. Kmalu je bila vsa vas na nogah, in le veliki radosti, da je priljubljeni kaplan ostal nepoškodovan, se je zahvaliti, da niso nastali večji izgredi. Gospod Dorbolo je eden najbolj vnetih in delavnih beneško-slovenskih duhovnikov in je splošno cenjen in ljubljen. Hvala Bogu, da ni pal kot žrtva združene hudobnosti!

Dnevne novice.

+ P. n. gg. naročnikom! Prihodnjo sredo ustavimo list vsem p. n. naročnikom, ki doslej še niso obnovili naročnine za naprej. Doba, do katere je naročnina poravnana, je označena na naslovnem listu. — Naročnikom na sobotno izlajo pošljemo samo še prihodnjo številko, ako dalje ne store svoje dožitosti kot naročniki.

+ Euharistični kongres na Dunaju. V četrtek se je vršil na vabilo prevzvišenega g. knezoškofa dr. A. B. Jegliča v knezoškofijski pisarni sestanek o tem, kako naj se ljubljanska škofija udeleži euharističnega kongresa na Dunaju. Izvoljen je za ljubljansko škofijo velik osrednji pripravljalni odbor, na čelu mu prevzvišeni gospod knezoškof dr. A. B. Jeglič. Osrednji odbor, ki si je izvolil tudi pododbor petih gospodov, bo izdal v kratkem oklic in bo organiziral tudi župniške odbore. Udeležniki se bodo razdelili v skupine po 20 oseb, skupinam pa se po Dunaju pridele dobri vodniki iz slovenskega društva »Straža« na Dunaju in iz dunajskega slov. katol. akademičnega društva »Danica«. Jako ugodno poročilo za posebne vlake je podal odboru gospod komerčni svetnik, drž. in dežel. poslanec P. v. e. Skupni strošek za eno osebo za vožnjo, hrano in stanovanje bo znašal približno 60 K. Prepričani smo, da se bo verno ljudstvo ljubljanske škofije v velikem številu odzvalo oklicu pripravljalnega odbora in tako na cesarskem Dunaju sijajno izpričalo staro kranjsko čast.

+ Nujna stvar. Na občnem zboru S. K. S. Z. je bilo poročano, da je imela »Slovenska Straža« od zadnjega občnega zbora dohodkov 34.047 K 81 v in stroškov 34.549 K 6 v, torej več nujnih, neodložljivih stroškov, kot dohodkov, poleg tega čaka še cela vrsta zadev na nujno rešitev. Treba je, da se na novo vzbudi naša požrtovalnost! Več besedi ne bomo izgubljali. Nujne narodne potrebe kličejo nas vse k plemenitim narodnim dejanjem, k nujni pomoči!

+ Socialni tečaj S. K. S. Z. se je včeraj zvečer zaključil. Poročilo o tretjem in četrtem dnevu prinesemo v eni prihodnjih številkih.

+ Znamenit predlog zboljšanja učiteljskih plač. Zdaj so jo liberalni učitelji vendar enkrat pogruntali. Finančniki, deželni in državni poslanci si ubijajo glave, kako bi to za deželo in učitelje važno vprašanje rešili, pa je vendar vsa reč tako priprosta! Poslušajte »Učiteljskega Tovariša« z dne 12. aprila. Raztrgane hlače, pa bo dobro. Mlad učitelj s štajerskega piše takole: »Delali smo v šoli do svojih skrajnih moči, izven šole smo se ubijali po raznih družtvih, zraven pa stradali, samo da smo se stanu primerno oblačili, plačevali prispevke v dobrodelne namene. Tako naj delamo še sedaj? Ne, tako ne več! — Denarja za dobrodelne namene in različna društva ne bomo več dajali, tudi bede ne bomo več skrivali na čast štajerski deželi. Naj vidi ljudstvo, razloček med delom in plačo! Saj se zgodi pogosto, da reče celo kak omikanec: »Bežite, bežite, saj ni tako hudo, Vi pač hočete zvišanje plač«. Da, ti sodijo po zunanosti, ne vedo pa, da je ta zunanost pristradana. Še bolj pa je priprosto kmetiško ljudstvo prepričano o dobrih plačah; saj ono sodi gmoten položaj učiteljstva po učiteljevi suknji in učiteljičinem klobuku, in tako je skoro vsa javnost prepričana o dobrih ali vsaj dovoljnih učiteljskih plačah. Slovensko učiteljstvo od sedaj naprej ne sme več revščine zakrivati. S tem, da nastopimo tudi na zunanje tako kakor smo v resnici, bomo tudi ljudstvo prepričali, da lažejo tisti, ki govore in piše o o sijajnih učiteljskih plačah. Učiteljstvu seveda ne priporočamo, da bi šlo razbijati šipe in s pestjo začelo prepričavati javnost in vlado o upravičenosti svojih zahtev, vendar pa bi lahko našlo kako bolj radikalno sredstvo. Na primer: Zakaj se mlajše učiteljstvo ne oblači tako, kakor mu plača dovoljuje? — Ta »bolj radikalna sredstva« so z drugimi besedami: Raztrgane hla-

V AEROPLANU IZ PEKINA V PARIZ.

Znani francoski list »Matin« namerava organizirati letalno tekmo Pekin—Pariz. Znani aviatiki in izdelovalci aeroplanov so že obljubili sodelovati.

če, stare škarpete, preluknjan klobuk s kurjim peresom. To bo demonstracija. Včasih ni bilo po »Učiteljskem Tovarišu« ne konca ne kraja zabavljanja in norčevanja brez učitelje v stari konkordatski dobi in vsaka številka je bila polna samih »štifelpucarjev«. Nam se pa zdi, da se medrnemu učitelju še veliko slabše godi kakor onim možem, katerim pač ni bilo treba opozarjati javnost na svojo revščino na tak način, kakor jo nameravajo mlajši liberalni učitelji. Do zboljšanja učiteljskih plač mora tako in tako priti, to se samo po sebi razume. Toda kje naj vzamejo dežele redno pokritje za več stoletičev novih izdatkov za to zboljšanje, predno se deželne finance ne sanirajo? Na drugi strani bi si pa tudi marsikak liberalni učitelj svoje stanje izboljšal, samo ko bi hotel prijti za kako drugo delo v raznih gospodarskih zavodih, pri družtvih in pri cerkvenem petju, namesto da kuje neslane dopise v liberalne liste in pa zgublja denar in čas z liberalno agitacijo med našim ljudstvom.

+ Občinske volitve v Črnomlju so bile z dopolnilnimi volitvami v 3. razredu dne 11. t. m. končane. V občinskem odboru sedi sedaj 11 zastopnikov S. L. S. in sedem liberalcev. Pri dopolnilnih volitvah so dobili naši kandidati do 133 glasov. Izvoljen je bil od naše stranke posestnik Fr. Schweiger. Liberalci so zmagali s tremi kandidati s tremi glasovi večine. Značilno je, da je dobil dr. Malnerič, ki se že celo vrsto let poganja za županski stolec, od vseh liberalcev najmanj glasov, t. j. 29. Župan bo seveda naš.

— Državna podpora. Notranje ministrstvo je v sporazumu z finančnim ministrstvom dovolilo 9000 K državne podpore posestnikom v občinah Ambrus, Ajdovica, Dvor, Smuk, Zagradec in Žužemberk, ki so trpeli leta 1911 škodo vseh suše.

— Občinske volitve na Ižanskem. Z Iga se nam poroča: Volitve na Ižanskem so se končale pretekli mesec s popolno zmago S. L. S. V Iški Loki, v Iški vasi, v Verblenju, v Tomišlju in v Studencu—Ig, povsod so liberalci poraženi. — Pretekli mesec smo imeli na Igu volitev župana. Izvoljen je za župana g. Matija Mencej, za podžupana pa g. Jože Kozin.

— Volitev župana v Ambrusu. V četrtek, dne 11. t. m., se je konstituiral naš občinski odbor. Županom je bil izvoljen Jakob Muhič iz Ambrusa, prištaš S. L. S., kakor tudi vseh šest svetovalcev.

— Ljudsko šolstvo. Okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je na mesto obolele učiteljice Marije Fajdiga imenoval prov. učiteljico Rozo Svetlič za suplentinjo na ljudski šoli v Šmartnu pod Šmarno goro.

— Kako so ognjegasi luno gasili. Bilo je, a ne smemo povedati ne kdaj, ne kje. Neka požarna bramba je imela nedeljo popoldne pred gostilno vajo, po vaji so se šli pa gasilci v gostilno pokrepat kot po navadi. Nekateri so pa predolgo gasili svojo žejo in v gostilni ostali do 11. ure in bili že precej skrivnostno sladko — ginjeni. Okoli 11. ure pa prileti nekdo v gostilno in zakliče: »V S... (bližnji fari) gor!« Gasilci planejo iz sobe in res zagledajo krvavo rdeče svetlo nebo za goro. Rog zatrobi, brž izvečejo iz shrambe brizgalno in hitijo na lice mesta. Bili so že pol ure od doma in so hiteli — do ognja. Pa kako se začudijo, ko priplava izza hriba — široka, svi'la luna. — Strašna jeza, da jih je eden potegnil, se poloti

Letalci sodijo, da je načrt izvedljiv in da za opremo zadošča transsibirska železnica. Naša slika nam kaže zemljevid, ki kaže progo, kjer naj bi se vršila nameravana letalna tekma.

enih, druge pa grozovit smeh. Hitro se obrnejo, spravijo brizgalno in gredo spat na svojih lavorikah. Tako je bilo. Kdor jih pa noče po grbi dobiti, ta pa naj nikari ne vpraša dobropolske požarne brambe, ki je vsa v liberalnih rokah!

— Umrla je dne 13. t. m. v Povirju na Notranjskem gospa Marija Zakotnik, roj. Novak v 69. letu svoje starosti. Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 15. t. m. popoldne iz župnišča v Povirju. N. v. m. p.!

— Naročnikom »Zlate Dobe«, ki povprašujejo, kaj je z listom, da ga ne dobe, naznanjamo, da so se pojavile težkoče, ker je dosedanji urednik odložil uredništvo. Če se bodo vremena kaj zjasnila, je upati, da zasije zopet »Zlata Doba«. — Upravištvo.

— Sneg v Belikrajini. V noči od toraka na sredo je zapadel po Gorjancih in dolini sneg, ki je pa že večinoma skopnel.

— Beda slovenskega dijaka, ki je hotel v Ameriki polkusiti srečo. »Ave Maria« poroča: Zglasil se je pri nas dijak, jurist, ki je v Pragi na vseučilišču dobro izvršil prvi državni izpit za odvetnika. Pa je bil eden izmed tistih, ki hočejo »poskusiti svojo srečo.« Pa tudi ta revež je bridko skušil svojo srečo in jo še poskuša in jo tudi bo, koliko časa, se ne ve, Bog daj, da ne dolgo. Prišel je sem, se nastanil v New Yorku. Iskal si je pridno službe. Toda, kar bi bil on hotel, ni dobil, kar ni hotel, bi bil takrat dobil, delo pomivača posode v hotelu, ali pometača pri kaki gospodi, ali za konjskega hlapca pri kaki trgovini. Denarčki, ki jih je imel seboj, so se mu jako naglo izmuzvali iz žepa, da sam ni vedel prav kdaj. Amerikanski denar je pač večji kakor avstrijski, zato doma več zaleže, tu pa nasprotno hitreje gre. Tako je denar pošel, službe pa še nobene. Kaj pa sedaj? Ves obupan je hodil okrog Slovencev in prosil pomoči, da bi dobil delo. Kako delo naj mu preskrbe rojaki sami? Bil je okrog vseh bančnih podjetij, kjer bi potrebovali kakega pisarja za nemško korespondenco. Zaman! Slednjič je šel iskat dela k uradu za čiščenje ulic, da bi dobil delo pri kidanju snega po mestnih ulicah. Pa uradnik ga je vprašal, če ima lopato, ker to si mora delavec sam kupiti. Te ni bilo, ni dobil dela, dobili so ga drugi, ki so imeli seboj lopato. Ker zna igrati glasovir, ponudil se je raznim gostilničarjem in zabavnim zavodom. Nekaj ga je sprejelo in mu predložilo razne amerikanske kompozicije, ki so popolnoma drugačne, kakor one, katere je bil doma navajen igrati. Nihče ga ni hotel. Dobil je službo za pomivača posod v hotelu, pa vselej le za par dni, da je nadomestoval koga drugega. Tako revež že nad tri mesece postava in tava ves obupan po New Yorku sestradan in strgan, on bivši jurist, zato, ker ni hotel poslušati svarila in hotel na vsak način »sam poskusiti« srečo.

— Denar mladoletnih in državni papirji. C. kr. okrajne sodnije pozivljajo varuhe mladoletnikov, za katere je zapuščinski denar naložen v pupilarno varnih zavodih, naj zamenjajo hranilne knjižice s pupilarnovarnimi vrednostnimi papirji, oziroma zadolžnicami; v slučaju, da se ne stavi kak predlog, se izvrši zamena uradno. Kako pridejo mladoletni do tega, da se mora njih denar v papirje, ki tako radi spremene svoj kurz, naložiti, res ne vemo. Mladoletni bodo kolikor toliko oškodovani. Varuhi naj stavijo tedaj, če ni drugače, pravočasne predloge; c. kr.

priv. splošna prometna banka podružnica v Ljubljani pravi, da je s tozadevnimi pojasnili in svetovanjem radevolje brezplačno na razpolago.

Blaz Potočnikova čitalnica v št. Vidu nad Ljubljano priredi 14. aprila v dvorani »Pri Cebavu« predstavo »Lumpacij Vagabund ali zanikarna trojica«. Čarobna burka s predigro v treh dejanjih. Začetek ob 4. uri popoldne, konec po 6. uri. Otrokom vstop ni dovoljen.

DELOVNA VEČINA DRŽAVNEGA ZBORA.

»Die deutschen Nachrichten« objavlja daljši članek, ki razmotriva govorice o povečanju delovne večine, da se rešita brambna in finančna preosnova. List sodi, da se bo grof Stürgkh posvetoval z voditelji strank o povečanju delovne večine. »Deutsche Nachrichten« svori Stürgkha, da naj se s Čehi prej ne pogaja, dokler se ne doseže vsaj delna sprava z Nemci in da so tudi jugoslovanske zahteve nesprejemljive.

SECESIJA TIROLSKIH KRŠČ.-SOC. POSLANCEV.

Krščanskosocialna korespondenca »Austria« najodločneje zanikava poročila, da nameravajo tirolski krščanskosocialni poslanci izstopiti iz državnozbornskega krščanskosocialnega kluba in konstatira, da vlada v klubu popolno soglasje.

AUFFENBERG OSTANE.

Nasproti poročilom, da vojni minister Auffenberg odstopi, se z Dunaja poroča, da ostane sedanjí vojni minister na svojem mestu in da ga bo ogrska vlada v delegacijah krila.

OBSTRUKCIJA V OGRSKI ZBORNICI.

Justhova stranka namerava predlagati, da naj se vlada radi dogodkov v Hrvaški toži. Poslanca Tomaž Kallay (vladna stranka) in Dezider Polonyi (Justhovec) sta se včeraj v koulirjih sprla. Ker je Polonyi razžalil Kallaya, mu je Kallay napovedal dvoboj.

IZMIŠLJENA POROČILA O PAPEŽEVI SMRTI.

Včeraj je papež zaslísal v avdienci več oseb. Državni tajnik kardinal Mery del Val je sprejel zbor diplomatov, ki mu je izjavil, da obžaluje, ker se je razširilo napačno poročilo o papeževi smrti in izrazil željo, da naj bi Sv. oče dočakal še veliko let. Vatikán je dobil obosito iz inozemstva veliko sličnih brzojavk. Glavni prometni ravnatelj na Španskem, ki je prvi poročal vladi o smrti papeža, je ponudil vladi svojo demisijo, ki je bila odklonjena. Španski listi jako ostro kritikujejo lahkomišljenost španske vlade in protestirajo, ker se je kršila pismena tajnost.

LAŠKO-TURŠKA VOJSKA.

Nezadovoljni laški vojaki v Afriki.

»Avanti« objavlja pismo svojega dopisnika v Tripolisu, ki poroča, da so rezervisti zelo razburjeni. Rezervisti, ki naj bi bili 1. aprila odslovljeni, a morajo čakati, da jih nadomeste drugi vojaki, nočejo več delati službe. Poveljstvo jih sicer kaznuje, a tako še poslabšuje razpoloženje vojakov. Vojakom se zelo slabo godi, ker morajo že šest mesecev v izkopanih strelnih jarkih tičati. Niti častniki niso več zadovoljni. Domov so odposlali 331 mož, a vseh rezervistov je 20.000.

Laško brodogrje.

Dva turška poslanika sta poročala turški vladi, da prične laško brodogrje dne 25. t. m. operirati v Arhipelu. Turški državniki trde, da odplove tekom 14 dni angleško gibraltarsko brodogrje.

LJUDSKI ODER

Vstopnice se dobivajo v predprodaji v Kato-liški Bukvarni.

Na belo nedeljo, dne 14. aprila 1912.

Znižane cene!

Časten večer in gostovanje g. A. Verovška.

Sodeluje sl. glasbeno društvo »Ljubljana«.

Začetek ob 1/2 8. uri. Konec po 10. uri.

== Predstava 24. ==

DESETI BRAT

Narodna igra s petjem in petih dejanjih (sedmih slikah). Po Jurčiču dramatisiral Fr. Govekar.

Med tretjo in četrto sliko 20 minut odmora.

Vstopnice se dobivajo zvečer pred predstavo pri blagajni. Blagajna se odpre ob pol 7. uri.

Cene prostorom. Parter: I., II. vrsta à 3 K; III., IV., V. vrsta à 2 K; VI., VII. vrsta à K 1-50; VIII., IX., X., XI. vrsta à 1 K. Zole v parterju: 1 K. Galerija: I. vrsta à K 1-20; II. vrsta à 1 K; III., IV. vrsta à 70 vin.; V. vrsta à 50 vin. Balkon à 1 K. Stojišče 40 vin. Dijaško stojšče 30 vin.

je velikonočne počitnice — od velikega petka do velikonočnega torka — pri svojem prijatelju, župniku Frideriku Horvatu v št. Lovrencu nad Mariborom. Spremljal ga je monakovski beneficijar Nikola Eicher. Obiskal je tudi na šentlovrenškem pokopališču grob pohorskega kmeta Janeza Kasjaka — podomače »planinski kralj« — glavnega junaka svojega romana »Der Waldkönig«. Achleitner je prijatelj Slovencev.

š **Požari.** Na velikonočni ponedeljek je nastal ogenj pri posestniku Gojznikarju v št. Pavlu pri Preboldu. Ogenj je Gojznikarju napravil precej škode. Tudi njegova štacunarka - najemnica Marija Govedič trpi precej škode na blagu. Tri požarne brambе so bile pridno na delu. Vzrok požara je neznan. — V Mariboru so našli 10. t. m. proti 7. uri zjutraj ogenj v trgovini z urami Alojzija Ilgerja na Grajskem trgu. Ogenj je uničil veliko ur in telefonskih naprav. Škoda znaša okrog 2 tisoč kron. Ko so trgovino odprli, je nastala eksplozija, pri čemur se je razbila velika šipa. Pri tem je bil Ilgerjev pomočnik Kralj težko ranjen na rokah. Ogenj je nastal po goreči žrjavici, ki so jo zvečer pustili pri peči ležati na tleh. — V Bizeljski vasi je nastal ogenj v nekem kozolcu, v katerem je bilo mnogo krme spravljene. Kozolec je popolnoma zgorel. Ogenj so povzročile iskre lokomotive pri vlaklu.

š **Dezertiral** je v Mariboru kanonir Franc Lamprecht. Dezertiral je sedaj že tretjkrat. Šele pred par dnevi je prišel iz garnizijskega zapora, kjer je eno leto presedel zaradi bega od vojakov.

š **Celjska mestna hranilnica za dobrodelne namene.** Kakor čitamo v letnem poročilu celjske mestne hranilnice, je ista darovala za dobrodelne namene vsoto 20.021 K 32 h. Seveda sta dobila tudi »Südmarka« in »Sulferajna« pri tem precejšnje deleže.

š **Iz poštne službe.** Poštni nadoficijal Franc Heller v Mariboru je stopil po laštni prošnji v pokoj.

š **Zaprli** so v Žižah pri Konjicah 76 let starega Janeza Rebernaka zaradi prestopkov proti pravniosti.

š **Ponočni napad.** Iz Konjic nam pišejo: V eni zadnjih noči so čakali fantje Matevž Berglez, Franc Jamernik, P. Rambacher in brata Anton in Karol Košir, doma iz okolice Poljčan, v nekem gozdu domu se vračajočega posestnikovega sina Ljudevika Stermška in Florijana Trunkina od Sv. Jerneja pri Konjicah. Ko sta šla skozi dotični gozd, so ju nenadoma napadli ter ju tako dolgo pretepali s poleni, da se ni sta mogla več ganiti z mesta. Stermšek je drugi dan vsled bolečin umrl, Trunkl pa leži težko ranjen. Napadalce so izročili sodišču.

š **Deset gozdnih požarov na Štajerskem.** Med postajami Lieboch in Premstätten-Tobelbad köflachške železnice so pričeli goreti gozdovi. Požare so večinoma povzročile iskre železniških strojev. Vlak, ki vozi okoli poldneva po progi, pravijo ljudje zažigalec. Škoda, ki so jo povzročili požari, je zelo izdatna. Ognjegasci so z velikim naporom požare omejili.

š **Veliki teden po Veliki noči** imajo sedaj v Gleinstättenu na Gorenjem Štajerskem. Cerkveni zvonovi molče. Cerkovnik štrajka, ker je v pravdi radi njegovega stanovanja proti cerkvenemu konkurenčnemu odboru dobil pravdo okrajni šolski svet. Tudi uro je pustil stati, da si njegovi nasprotniki bolje zapomnijo, koliko je bila ura tedaj, ko so mu hoteli odjesti stanovanje.

š **Smrtina kosa.** Umrla sta v Mariboru lastnika pekarije v Tegetthoffovi ulici, Marija Duma in Matija Vodušek, vpokojen nadzornik vojaških stavb, star 82 let. — Pri Sv. Barbari v Haložah pa je umrl posestnik, Vincenc Ropič, star 51 let.

š **Gorečo petrolejsko svetilko** zagnal ženi v glavo. 30 letni posestnik Martin Habjančič iz Leskovca v ptujskem okraju se je moral te dni zagovarjati pred sodiščem v Mariboru zaradi težke telesne poškodbe. Dne 21. februarja t. l. se je namreč ob 2. uri ponoči sprl s svojo ženo Jožefo, ko se je vrnil z neke predpusne veselice domov. Žena mu je ob tej priliki zagnala malo pločevinasto zrcalo v glavo ter se ga je tudi dejansko lotila z rokami. Habjančič je razjarjen pograbil na mizi stoječo petrolejko ter jo ji zagnal s tako silo v glavo, da se je svetilka razbila in se je goreči petrolej razlil preko žene, ki je dobila na glavi in rokah težke opekline. Habjančič je bil obsojen na dva meseca ječe.

š **Ubil ga je s cevjo za delanje klobas.** Pred kratkim so prišli v gostilno Antona Koemuta v št. Andreju v Slovenskih goricah kmečki fantje Jakob Biraj, Janez Matjašič in Martin Rižner. Jakob Biraj je vprašal za gostilničarja,

na katerega je bil jezen. Hlapec Brumen mu je rekel, da ga ni doma. Nato je Biraj udril v spalnico Janeza Kajnika. Mislil je, da spi notri gostilničar Kocmut. Kajnika je precej močno pretepel. Hlapec Brumen je hotel Biraja in tovariše spraviti iz gostilne, a je pri tem naletel na odpor. Moral je bežati v kuhinjo, kamor so mu oni sledili. Brumen je na štedilniku vzel cev za delanje klobas iz njo udrihal po Biraju in Matjašiču tako dolgo, da sta se nezavesna zgrudila. Matjašič se je kmalu zavedel, Biraj pa je drugi dan, ne da bi prišel k zavesti, umrl vsled bolečin. Brumna so izročili sodnji v Ptuj.

š **Na poti umrl.** Na poti od dela domov se je zgrudil v Bukovci nižje Ptuje na tla prevžitkar Franc Sterbal. Zadel ga je kap in je bil na mestu mrtev.

š **Konju jezik odgriznil.** V Rogaški Slatini je prišel hlapec Alojzij Zavašek pijan v hlev svojega gospodarja. Pokazal je lačnemu konju mrvo in ko je konj hotel jesti, mu je potegnil hlapec jezik iz žrela in mu ga precej odgriznil. Suroveža so naznanili sodnji.

š **Obesiti se je hotel** v št. Lenartu v Slovenskih goricah delovodja pri medicinarju Karlu Aublu, Schaflinger. Že popolnoma v nezvesti visečega so komaj zopet spravili k življenju. Ko so ga prinesli domov, jim je ušel in se hotel še v mlaki pri »Kičenbergu« utopiti.

š **Bogoskrunstvo.** Iz Braslovč pri Celju nam pišejo: Na velikonočni ponedeljek med rano službo božjo je nekdo strgal s križa razpelo, mu polomil roke in noge ter ga vrgel v pesek ob cesti, ki pelje iz Braslovč v Parižlje. Osumljen je neki tujec.

š **Vsled opeklin umrl.** Kakor smo v eni zadnjih števil »Slovenca« poročali, je zaspal pijani krojaški mojster

Zelo koristno

je, ako v otroški sobi nikoli ne manjka Scottove emulzije. Otroci radi zavžijejo ta smetanast izdelek in celo s takim veseljem, da ga sami zahtevajo.

SCOTTOVA EMULZIJA

je prav izborna olajšujoče sredstvo proti

dražljivemu kašlju

in mnogokrat preizkušeno varstvo pri večkratnem prehlajenju naših malih. Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učink. Cena izvirni steklenici K 2-50. Dobi se v vseh lekarnah.

2693 Dobi se v vseh lekarnah.

6

Poslano. Miklova Zala.

„Dan“ z dne 12. aprila 1912 št. 102 prinaša dopis g. Jakoba Špicar iz Jesenic, glasom katerega se je g. Cerar-Danilo v svoji dramatizaciji »Miklova Zala« naslanjal deloma na starejšo dramatizacijo te povesti, katero je priredil g. Jakob Špicar sam.

Z ozirom na to naznanjamo na tem mestu, da nam je g. Cerar-Danilo prodal dramatizacijo v rokopisu kot popolnoma lasten duševni proizvod in da smo igro v tej dobri veri tudi natisnili. Ker pa ne moremo kontrolirati, če so trditve gosp. Špicarja resnične, pozivljamo tem potom gosp. Cerarja-Danila, — ki nam je odgovoren za vsako tozadevno škodo — da v najkrajšem času zadevo z g. Špicar-jem uredi; dotlej pa bomo na podlagi § 51 avtorskega zakona ustavili prodajo III. zvezka »Ljudskega odra«, ki obsega igro »Miklova Zala« ter prepovedujemo začasno tudi vprizoritev te igre.

Ljubljana, dne 12. aprila 1912.

Katoliška Bukvarna.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta, 13. aprila 1912.

Pšenica za april 1912	11-55
Pšenica za maj 1912	—
Pšenica za oktober 1912	10-92
Rž za april 1912	10-43
Rž za oktober 1912	8-95
Oves za april 1912	10-10
Oves za oktober 1912	8-70
Koruza za maj 1912	8-98
Koruza za julij 1912	8-97

Efektiv trdno.

Franc Staube v konjiški okolici na močno zakurjeni peči. Dobil je hude opekline po cellem telesu. Spraviti so ga morali v konjiško bolnišnico. Kakor se poroča, je ponesrečenec vsled opeklin v bolnišnici umrl.

š **Mlad ponarejevalec izkaznic.** Pred celjskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal 16letni delavčev sin Alojz Korošec. Ponarejal je izkaznice na napačna imena in potem vzdigoval z njimi denar pri rudniku v Trbovljah. Pri goljufal je tako vsoto 170 K. Nekoč je hotel zopet vzdigniti vsoto dvakrat po 50 K na imeni Franca in Janeza Boršner, katerih sploh ni v Trbovljah. Goljufiji so prišli na sled in ga aretirali. Bil je obsojen na šest tednov ječe.

š **Otrok zgorel.** Iz Trevelj nam pišejo: 2 in polletni otrok Marije Potrata v Čečah pri Trbovljah je šel k svojemu v nasprotni sobi stanujočemu staremu očetu Janezu Brinarju. Ko se je stari mož za kratek čas iz sobe odstranil, je prišel otrok do vžigalic in jih je našilgal. Pri tem se mu je užgala obleka in začela takoj s plamenom goreti. Mala je vsled strahu letela na prosto, kjer je obleka še bolj gorela. Ko je mati gorečo deklico zapazila, je hitro pogasila že skoro zgorelo obleko. Otrok je dobil opekline, katerim je podlegel.

SURNA in modno blago za gospode in gospe priporoč. izv. hiša **GEFIRI** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzroci na zahtovo franco. Zelo zmerna cena. Na željo dnu takoj izgotoviti gospod. obleke.

Priporočamo hitro drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Izborna blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo kocke za govejo juho, nego izrecno 1087

MAGGI - JEVE kocke

MAGGI a 5 k.

kašlj te so najboljši!

Samo prave z imenom **MAGGI** in oarstveno z namko z zvezdo s križem.

Prodajalka

izučena trgovine z manufakturnim in speci-rijskim blagom z zelo dobrimi spričevali, vajena tudi gostilne, želi stalne službe na deželi. Cenj. ponudbe je poslati pod »Prid-nost«, Ljubljana, Franciškanska ul. 8, I. nad.

Kuharica

Išče službe v kako župnišče. Vajena je gospodinjstva, ker je že služila v župnišču. Naslov pove uprava »Slov.« 1163

Odvetniška zbornica kranjska javlja tužno vest, da je njen odlični član in starosta, gospod

dr. Janez Mencinger

odvetnik v Krškem

včeraj popoldne v 75. letu svoje dobe izdihnil svojo blago dušo. Pogreb bode jutri popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti v Krškem na tamošnje pokopališče. Slava njegovemu spominu!

V Ljubljani, 13. aprila 1912.

Predsedstvo.

1165

Po kakovosti in cenil nedosegljivi avtomobili.

Laurin & Klement

Mali športni voz »S« 12/14 maksimalna hitrost 70 km. Teža celega voza 750 kg. Idealni prihranek v obratu najceneji voz seziže. Cena K 7600. Model za potovanje »K« 28/32 močen, hiter, tiho teče, je izvanredno dober ter ima elegantno opremo.

Laurin & Klement, akc. dr., Mlada Boleslava, Češko. 1080 3

Preblavske

rudninske vode.

Staroslavne natronske kislice velike vrednosti in izvrstnega okusa, neprekosljive čistosti in velike vsebine ogljikove kisline.

Preblavska

slatina,

najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarih, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblavski

livadni vrelec,

ogljikove kisline velebogati, narav. natronski kislec, vsled prijetno rezočega okusa prav posebno pripraven za briganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborna osvežilna pijača.

Dobiva se v Ljubljani pri tvrdkah: A. Šarabon, Mih. Kastner, Pet. Lassnik, A. Stacul, T. Mencinger ter po vseh lekarnicah in specerijskih trgovinah ter pri vrelni razpošiljalnici Preblau, Koroško. 918

Sprejemem takoj

solicitatorja

zanesljivega, v odvetniških poslih popolnoma izvežbanega. Dr. Fr. Poček, odvetnik v Ljubljani. 1166

Primorske vesti.

p Socialnodemokratski bog Pobasaj v Nabrežini. Iz Nabrežine nam pišejo: Veliki petek so tu aretirali predsednika socialistične organizacije v Nabrežini Cidin Ruggero. Poneveril oziroma ogoljufal je, kakor pravijo, nad 2000 K. Pravijo tudi, da ni sam udeležen te do-brote, ampak da ima pomagače. Ko-liko je poneverjenega denarja, se ne da točno izračunati, ker je iztrgano iz glavne knjige nekaj listov. Gotovo pa je, da je vsota prilično visoka. — Pa še to: Socialisti, da bi odvrnili od sebe vsak sum poneverjenja, pri vsaki pri-liki kriče, da je naš gosp. kurat Čargo poneveril tistih par sto kron sedaj mrt-vega kamnoseškega društva. Povemo socialistom, da ko bi vsi tako vestno hranili tuji denar, kot ga g. Čargo, ne bi bilo nikoli potreba goniti v Komen vklepane socialistične voditelje. Gosp. kurat vrne vsakemu vplačane prispev-ke, kar se o drugih ne more trditi in pričakovati. Kamenarji, venkaj iz socialistične organizacije!

p Strahovlada rdečkarjev. Nabre-žina: »Cava romana«, je gnezdo soci-alistov. Od tu hočejo terorizirati vse nabrežinske delavce. Strahovlada na-brežinskih poturic je grozna. To se spo-zna iz sledečega dogodka: Prejšnji te-den je prišel nov delavec na delo v Cavo romano. Takoj so padli socialisti nanj, naj se vpiše v rdečo organizacijo. Delavec, ki je poznal rdeče sovražnike delavstva, se ni hotel ukloniti zahtevi, ampak je delal naprej ne glede na za-sramovanje in zaničevanje od strani socialistov. Rdečkarje je ta samostoj-nost delavčeva tako razkačila, da so sklenili štrajkati, ako ne bi gospodar tega delavca odpustil, kar so tudi de-jansko storili.

p Vojaštvo gradi ceste ob laški me-ji. (Kožbana.) Cesto od Strmca do Kož-bane so zopet začeli meriti. Vojaški-pionirji so tudi prišli pogledat, kje bi napravili cesto za ostale vojake, ki pri-dejo šele 27. aprila. Obľubili so, da po-pravijo staro cesto in da začnejo z de-lom že pred Veliko nočjo; a dosedaj ni videti še nobenega. — Vojaška komisi-ja je pred dvema tednoma kupila tri najvišje vrhunce naših planin; enega na Koradi, drugega na Planini, tretje-ga blizu Vrhpolja; zakaj jih bodo rabi-li se še ne ve. Sicer moramo opaziti, da se vojaška oblast vedno bolj zanima za naše kraje. Da bi tudi vse izpolnilj kar obľubujejo glede cest, vode in drugih stvari.

p Ponesrečen major. Majorju top-ničarskega oddelka v Vipavi so se spla-šili konji v Kobdilu ravno pri mostu čez železnico. Major in njegov adjutant sta močno ranjena.

p Duhovske vesti na Goriškem. G. kurat v Livku Valentin Batič je preme-ščen za kurata v Lom. Na njegovo me-sto pride iz Tolmina g. kaplan Anton Pisk. — Drugi tolminski kaplan preč. g. Anton Rutar je postal prvi kaplan v Tolminu.

p Rešeni ribiči. Pulj, 12. aprila. Ri-bič Jurlins s svojima dvema sinovima in še en mornar iz Banjve pri Pulju, o katerih je bilo poročano, da jih je v to-rek ponoči razsajajoči morski vihar od-nesel s čolnom vred ter da so najbrže ponesrečili, so rešeni. Čoln z vsemi štiri-ri ribiči je našel na odprtem morju neki parobrod, ki je plul proti Dalma-ciji. Kapitan dotičnega parobroda je vzel vse štiri že popolnoma onemogle in premočene ribiče na svoj krov in jih v Lušnju izkrcal, odkoder so se z dru-gim parobrodom odpeljali proti svoje-mu domu. Vihar je gnal čoln z ribiči kakšnih 20 milj od prostora, kjer so stopili v čoln. Prestali so vsi nepopi-sen strah, kar je lahko umljivo, saj bi jih bili vsak trenotek lahko požrli mor-ski valovi. Doma so imeli pogrešance že vsi za izgubljene; to tem bolj, ko so se tudi torpedovke, katere so jih iska-le, vrnile, ne da bi jim bilo mogoče najti kako sled.

SLOVENSKA STRAŽA.

Slomškov dar po 20 K:

39. Ljudska hranilnica in posojil-nica v Idriji 20 K.

Nadalje so darovali:

Mariborski bogoslovci od dobitkov pri kegljanju 32 K 60 vin. — Nabral g. Josip Piškur v veseli družbi v Jarmovi gostilni v Kropi 4 K. — Albin Škrinjar, dijak v Sežani, 1 K. — Zane Zore, Kranj, za čašo kave 1 K. — Na veliko-nočni torek darovala dva neimenovana v veseli družbi »Pri Tišlerju« v Št. Jan-žu, Koroško, 2 K. — Mariborski bogo-slovci namesto venca na grob umrlemu tovarišu č. g. Petru Berdov, bogoslov., 4. let., 32 K.

Iz nabiralnika:

Po gospodu dr. Roku Jesenko iz nabiralnika »Slovenske Siraže« v ho-telu Trabesinger, Celovec, 4 K.

Sklad Mohorjanov:

369. Mohorjani Polica, po župnijs-kem uradu 6 K. — 370. Mohorjani tr-novske župnije v Ljubljani 10 K.

Slovenke in Slovenci, spomnite se, da je letos Slomškov leto. Najlepše vsak proslavi spomin na narodnega apostola, da znatno daruje »Slovenski Siraži«!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Nesmrtien.

A.: »Kar ta gospod piše, bodo či-tali še čez sto let.«

B.: »Ali je tako imeniten pisatelj?«

A.: »Ne! Ampak sodnijski kanclist je in piše v posestne knjige!«

Medeni mesec.

Kateri mesec je najkrajši?

Brez dvoma februar!

Nikakor! Medeni mesec, ker traja v najboljšem slučaju samo štirinajst dni.

Muzikalen ženin.

Ali je tvoj ženin muzikalen?

Pa še kako! Ze zdaj pleše, kakor mu jaz godem.

Vprašanje za kratek čas.

Kakšna razlika je med kočijo, v kateri sedi zdravnik, in med gajbo, v kateri je zaprt lev?

Ne vem?

Jako priprosto: Nobeden ni neva-ren, dokler sedi v nji.

Profesor medicine.

(Dijakom): Tukaj, gospodje, vidite človeka, ki trpi na delirium tremens.« (H godcu): »Kakšen poklic imate, moj dragi?«

Bolnik: »Jaz sem godec.«

Profesor: »Vidite, sem si takoj mi-slil! Nепrestano pihanje v godalo iz-suši grlo in človek pije čez mero ... Na kakšno godalo pa igrate?«

Bolnik: »Na gosli.«

Zobna krema

KALODONT
Usna voda

Tovarna za sukno

F. Marek, Liberce, Češko

dobavlja najlepše, najce-nejše in najtrpežnejše blago za obleke in po-
vršnike.
Zahtevajte vzorce. 1056

4 tedne za poskušnjo

in na ogled pošljim ceno moja pre-izkušena kolesa oziroma »Bohemia« pneumatike in posamezne dele koles.

Znamni plačilni pogoji. Ilustrovani cenik zastoj! 832

F. DUŠEK, tovarna Opočno, St. B. Nr. 2106, Češko.

Hiša

na samem blizu treh tovarn, okolu hiše 1200 sežnjev prav dobre zemlje, se iz proste roke proda. Več se izve: Selo, št. 26 pri Ljubljani. 929

Ččenenec

za mizarsko obrt se takoj sprejme pri Ivanu Marguču, Školja Loka

Posestvo na prodaj

iz proste roke 25 oralov z vsemi go-spodarskimi poslopji. — Lahko se redi 10 glav živine. Cena jako nizka.

Več se izve pri gospodu Ivanu Skufca, Draga št. 10., pošta Višnja gora. 987

Lepo posestvo z gostilno

25 minut od krasnega kopališča Rogaške Slatine; poletni gostje zelo radi tja zaha-jajo, ker je tam najlepši razgled naokoli. Pri-merno je za kakega vpokojenca. Cena je 14.000 K. Posojilničnega denarja lahko ostane 4000 K. Posestvo je vse okoli hiše

Natančno se poizve pri gospodu

Franc Pirmanu,
1066 **Topole**

p. Rogaška Slatina, Spodnje Štajersko.

Vajenca

za krojaško obrt sprejme Fran Sitar, Ljubljana Konjuška ulica št. 2. 1064

Fini ŠPIRIT

iz žita, najboljša kakovost za žganje priporoča v mno-žinah od 60 litrov naprej po prav nizki tovarniški ceni **M. Rosner & Co., Ljubljana,** poleg pivovarne Union.

960 (52)

Dobro vpeljana

trgovina

s konfekcijskim in drugim obla-čilnim blagom se odda takoj zanesljivi osebi na račun. Ista se tudi lahko sedaj ali poz-neje odkupi. Naslov pove uprava tega lista. 1069

Organisti pozor!

Proda se po nizki ceni dobro ohranjen

harmonij

z močnim glasom. Pripraven je tudi za male cerkve. Poizve se pri **Fraucetu Jontez, Velike Lašče, Dol.** 954

Nadležne kocene

na obrazu in na rokah od-stranjuje v 5 minutah

dr. H. Rixa odstranjevalec kocin

zajamč. neškodljiv, gotov uspeh. Škatlja za K 4— zadostuje. Razpošilja strogo diskretno

Kos. dr. A. Rix, Laboratorij Dunaj IX, Berggasse 17H.

Kupi se večja množina

bauxita

Dobave zmogljne tvrdke naj pošljejo svoje ponudbe na upravo tega lista pod št. 1107. 1107

1107

CIRKUS COLINI CLAIRON

Ljubljana, v Lalermanovem drevoredu.

V soboto, 13. aprila 1912 ob 8. uri zvečer

velika otvoritvena predstava

s senzacionalnim, tukaj novim sporedom. 1153

Cene: Sedež v loži K 3, numerirani zaklopni sedeži po K 2, zaklopni sedež K 1-60, I. prostor K 1-20, II. prostor K 1—, III. prostor 80 v. Galerija 50 vin. Otroci pod 10 let in vojaštvo na sedežih polovico, na galeriji 30 vinarjev. V nedeljo zvečer polne cene.

V nedeljo, 14. aprila dve veliki predstavi in sicer ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.

Predprodaja vstopnic v tobakarni Šešark, Šolenburgova ul.

Ženitbena ponudba!

Simpatičen, trezen, blagosrčen fant v 30. letu, posestnik lepe hiše z nekaj oralov rodovitne zemlje v zelo prijaz-nem, večjem trgu na Štajerskem, si išče tem potom za zakonsko družico deklico ali vdovo bogoljubnega in blagosrčnega značaja s par tisoč kron gotovine. Vpra-ševalcem, ki prilože znamko za odgovor, je naslov na razpolago pri upravi lista, pod št. 1114. 1114

Trgovina s papirjem in knjigoveznica

združena z zalogo molitvenikov se radi smrti takoj proda v nekem več-jem kraju na Koroškem z bogato oko-lico, kjer se govorita oba deželna jezika. Naslov pove uprava lista pod ,št. 1162'.

Sanatorij „Mirni dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, histerične, bolne na srcu, želodcu, pa take, ki so samo okrepčanja po-trebni. — Cene so zmerne.

Vpraša naj se pri Dr. Fran Ceh, Gornja sv. Kungota pri Mariboru. 1161

V boju proti alkoholu so brezalkoholna šu-meča limonade, ki se napravijo z **Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni,** najbolj preizkušeno sredstvo. Samo pravi, če je s to varstveno znamko

katere ima tudi vsaka vrečka, kakor tudi vsaka pastila. Vsekoltna poraba več kot 0.000.000 kosov. Edina izdelovalnica: Prva češke alkoholjska družba za orient. sladkorne in čokoladne izdelke, Kr. Vinohrady, Dunaj VI., Theobaldgasse 4.

Trgovski pomočnik

specerijske stroke, dobra moč, išče primerne slušbe, najraje kje na deželi. Oglasi naj se po-šljejo na upravo lista pod št. 1. 1158

Motorno kolo

s priklopnim vo-zom 3 1/2 HP (Lau-rin & Klement), rabljeno, dobro idoče se po ceni proda na Prisojni ulici št. 1, III. nadstr., levo.

hiša z vrtom in trafiko

ki se odda tudi v najem. Pojasnila v posredovalni pisarni Peter Ma-teič, Ljubljana, Škofja ulica št. 10. Telefon 155. 1159

Jeseniške novice.

j **Novi župan** in občinsko starešinstvo na Jesenicah je podalo svojo obljubo v roke gospoda radovljiškega glavarja na cvetno nedeljo 31. marca.

j **Velikonočne procesije**, ki se je izvršila prav sijajno, se je po dolgem času zopet udeležil ves občinski odbor z gospodom županom na čelu. Ljudstvu je nastop občinskega odbora prav ugajal. Tudi železniško uradništvo in druge korporacije so bile zastopane po častnem številu. Hiše so bile vse razsvetljene, razen Humrove restavracije. Tudi g. Ferjanu, edinemu ne od naše stranke voljenemu odborniku, čigar last je omenjena hiša, se je zdel ta prizor skrajno neprijeten. Ljudje se sedaj povprašujejo, kdaj bo imel g. Ferjan toliko poguma, da bo napravil red v svoji hiši.

j **Nova golba**. Našega Pongratza pa je neka druga reč prav posebno jezila. Razginal je bil namreč brez vzroka tovarniško godbo, ki je do lani prav požrtvovalno sodelovala pri cerkvenih sprevodih. Da bi to onemogočil, je moral godbo razpustiti, ker je pri nji sodelovalo veliko naših somišljenikov. Delavsko društvo pa je sestavilo svojo lastno godbo na pihala, se stoječo za enkrat iz 18 mož, ki so prav dobro nadomestili ra'no tovarniško godbo. Tako tudi letošnja procesija v veliko zadovoljstvo ljudi ni bila brez godbe. Novo korporacijo prav srčno pozdravljamo.

j **Predavanje**. Jutri, na Belo nedeljo zvečer je v Delavskem Domu običajno predavanje. Vstop prost.

Idrijske novice.

i **Občinske zgradbe**. Pri nekaterih sklenjenih občinskih zgradbah že pridno delajo. Pot od Sv. Trojice do Sv. Antona bo precej boljša in zlonejša. Prav bi bilo, če bi občina popravila o priliki tudi pešpot od Balanta do Kolovoza pri Sv. Antonu. Sicer pa je še nekaj poti, ki so potrebne popravila. Mislimo, da se nobeden ne bo upiral.

i **Okrožni zdravnik dr. Pav. Indra** je imenovan za Kostanjevico. Rad je prihajal na naše prireditve. Želimo mu na novem mestu obilo sreče. V Idriji je zadelo njegovo nogo marsikatero poleno, ki je ni pričakoval in je tudi njegovemu predniku v službi niso nastavljali. Mnogo dela in truda mu je dala zadnja škarkatinka; ali je dobil za to kako posebno priznanje, ne vemo.

i **Izlet** napravijo v nedeljo, dne 14. aprila popoldne Orli čez Razpolje na Kanomljo in Spodnjo Idrijo.

Perje za postelje in puh

3317 priporoča po naližnih cenah 52—1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Konfekcijska trgovina

in 970 50

zavod za izdelovanje oblek
po meri

A. Kunc, Ljubljana

Dvorski trg Židovska ulica

priporoča svoje izborne izdelke

vsakovrstnih pomladnih
oblačil.

Strogo solidna postrežba.

Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago!

Dne 27. aprila 1912 se vrši v Jelšanah (Istra)

novovpeljani

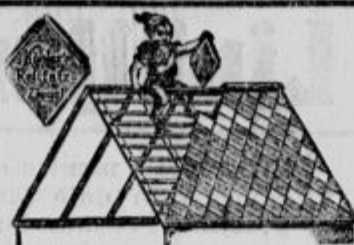
1126

živinski in kramarski semenj

Ta semenj bode posebno jako ugoden za kramarje, ker se vrši dne 29. aprila tudi v Ilirski Bistrici semenj in znaša oddaljenost Jelšane-Il. Bistrica komaj eno uro hoda.

Jelšane, dne 9. aprila 1912.

Župan: L. Valentič.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenene cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strošna opeka prekaša po svoji trpežnosti druge vrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

955 **IVAN JELAČIN, LJUBLJANA.**

SLOVENCİ, KJE KUPUJETE VINO?

Obrnite se do „Kmečke in gospodarske zadruge“ v Medoših, ker ona jamči za dobra črna, bela in rdeča vina svojih udov, prirejena po novem in starem sistemu. Cene zmerne po dogovoru. Pošta in postaja **Portoroze, Istra.** 517 **Odbor.**

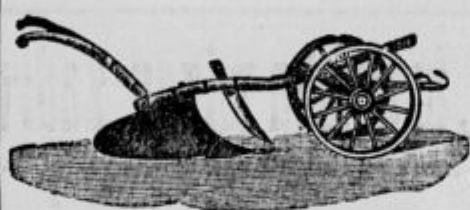
Redka prilika za nakup velikega zemljišča z gostilno.

Dne 18. aprila ob 9. uri dopoldne bode na sodnijski dražbi prodano na Bledu (Zagorice, hišna štev. 2 in 42)

zemljišče vl. št. 137, kat. obč. Žaleče in sicer na lici mesta.

Zemljišče je sodnijsko cenjeno na 88.000 K, vadij znaša 8000 K. Hiša ima prostore za gostilno, več sob za tujce, 2 verandi. Nadalje je del tega zemljišča še mesnica, kegljišče in gospodarsko poslopje s stanovanjem. Posestvo ima srenjske pravice, 16 njiv, 5 travnikov, 1 pašnik in 3 gozde.

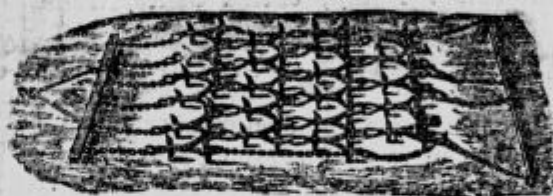
Gostilno obiskujejo kmečki, delavski in obrtnijski slogi, tedaj celoletni promet. 1102

Kdor potrebuje za spomlad

plug ali travniško brano

naj si ogleda veliko zalogo raznih plugov in sicer fino izdelane štajerske plugove za lahko, in močnejše za težko zemljo, dvojne hribovske plugove osipalnice, jeklene univerzalne plugove (Sackov sistem), vseh vrst travniških bran in sploh vseh strojev za poljedelstvo po nizki ceni pri

Karol Kavšeka nasledniki

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Zahtevajte brezplačni cenik.

549

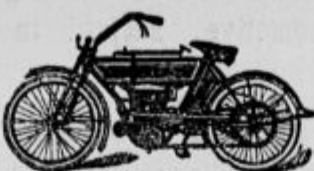
M. DRENIK Ljubljana,

Kongresni trg št. 7

Največja zaloga ženskih ročnih del

in pripadajoče potrebščine. — Vezanje na roko. — Tamburiranje. — Montiranje. — Plisiranje. — Predtiskarija. — Bogata zaloga telovadske obleke. — Naročila se izvršujejo točno in vestno.

889

Zastopstvo le prvovrstnih tovaren in priznano najboljših koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pnevmatikov za avtomobile, motorje in kolesa. — Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja. — Bealca in olje za vse uporabe. — Izposojevanica ko es. — Sola za vožnje z vsemi vozili. — Interesantom smo s strokovnimi pojasnili brezplačno na razpolago. 1144

Marxove email

in glazure za tla izborne specialitete, ki se naglo suše in jih vsak lahko rabi.

== Zaloga tovarne za lake ==

Ludvika Marxa

pri tvrdki BRATA EBERL, LJUBLJANA.

Stanovanje

tri lepe, velike sobe, prikladne za

pisarno,

brez kuhinje, v sredi mesta, se takoj oddajo. Poizve se v upravi „Slovenca.“ 1073

Pozor!

V nedeljo 14. aprila 1912 ob 2. uri popoldan se bode prostovoljno prodajalo več parcel 1129

lepih travnikov

v Mestnem logu. Kdor želi kaj kupiti, se mu nudi ugodna prilika.

Zbirališče gostilna „Zabukovec“ (pri Koscu). **Josip Plankar.**

Strogo poskušnjo časa

je prestalo gotovo sredstvo, ki se nahaja že celih 50 let v splošni uporabi.

Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan. 24 13

1 pušica 70 vin. Proti predplačila K 346 se pošljejo 4 pušice, za K 7— pa 10 pušic postnino prosto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije. Vsi deli embalaže imajo postavno depozitarno varstveno znamko.

Glavna zaloga 5120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna »Pri črnem orlu«

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaš, Rih. Sušnik.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1912.

Kupon, 3-10 metr. dolg, za { 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko { 1 kupon 10 kron
(suknjno, hlače, telov- { 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le { 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana 435

zaloga tovarniškega sukna **Siegel - Imhof v Brnu.**

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvršijo najkrajnje, natančno po vzorcu.

Manufakturna trgovina

Jos. Petkosig

Pri „Valvazorju“

Stari trg št. 4

Ljubljana.

1024 (12)

Drobnina, pletenina, galanterija in dežniki.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Modni salon STUCHLY-MASCHKE

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

naznanja in priporočila častitim damam tu in na deželi svojo krasno izbiro

dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo.

1117

Cene brez konvencij

Samo 6 dni!!

z brzoparniki Francoske družbe. Edina najkrajša vožnja čez

Havre New-York

Veljavni vozni listek ali šifkarto za vse razrede francoske linije, dobiš edino le pri

Ed. Smarda

3519

oblastveno potrjena pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

nasproti gostilne «Pri Figovcu».

brzoparniki

«La Provence», «La Savoie», «La Lorraine», «La Touraine», «Rochambeau», «Le Chicago».

Vozni listek (Schifkarte) iz Amerike in nazaj v staro domovino, po najnižji ceni. Izdaja vozni listkov po vseh železnicah, prirejanje zabavnih in romarskih vlakov.

Vsa pojasnila istotam radovoljno in brezplačno.

Razpis šolske stavbe.

Radi oddaje zgradbe enorazredne ljudske šole v Terbiji, občina Oslica, vršila se bode

dne 2. majnika 1912.

ob 11. uri dopoldne na licu mesta v Terbiji ustmena zmanjševalna dražba.

Skupni stroški so proračunjeni na 29.150 K in je pred dražbo položiti vadij v znesku 1460 K, ki ga bo po sprejetju ponudbe popolniti v svrhu kavcije na 10% izdražene svote.

Do pričetka dražbe se polože tudi lahko na podpisani krajni šolski svet pisane ponudbe, v katerih je navesti morebitni popust ali naplačilo v odstotkih od proračunjene svote v številkah in besedah. Tem pisnim ponudbam je priložiti vadij.

Kot vadij se sprejemajo poleg gotovega denarja avstrijski državni papirji, vložne knjižice hranilnic, osnovanih po hranilničnem pravilniku iz l. 1844., in rentne knjižice c. kr. poštne hranilnice. Stavba se bode oddala le enemu podjetniku, ki jo bode moral tekom leta 1912. spraviti pod streho, do konca julija 1913 pa popolnoma izvršiti.

Načrti, troškovnik, pogoji in drugi pripomočki so na vpogled v pisarni stavebenega oddelka c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju, kateremu bode poverjeno tudi vrhovno nadzorstvo cele stavbe.

Krajnemu šolskemu svetu pristoja pravica oddati stavbo s pridržkom potrdila od strani c. kr. okrajnega šolskega sveta v Kranju, kakor mu je volja, ne glede na visokost ponudbe.

Krajni šolski svet v Terbiji

dne 3. malega travna 1912.

1101

„Slovenska Straža“

priporočila nastopne izdelke prvovrstnih tovarn

Originalne brzoparilnike „TITANIA“

917

(kotle za živinsko krmo).

posnemalne stroje za mleko:

„Domo“, „Melotte“ in „Titania“,

vrče za mleko in sploh vse potrebščine za mlekarne.

Najbolje blago, nizke cene, ugodni plačilni pogoji!

Iščejo se za vsak okraj marljivi in zanesljivi zastopniki pod ugodnimi pogoji. — Dopise sprejema in ponudbe pošilja:

Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

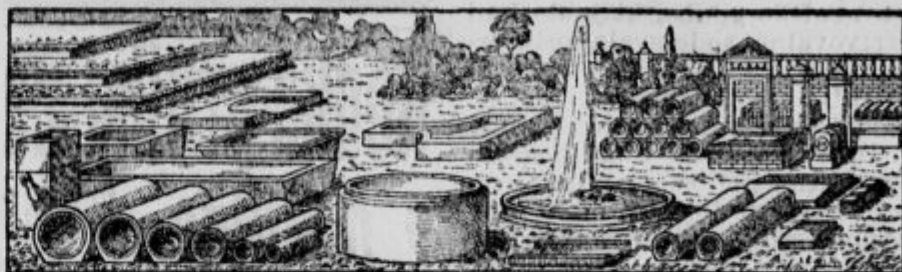
Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73.

Beton in železo-beton.

Fundamenti, stropovi, mostovi, vzdava turbin, -- stopnice, tlakovi, ksilolit, cevi za kanale. -- Umetni kamen (okraski za fačade, obhajilne mize, balustrade).

I. kranjska mizar. zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

740

nasproti železniške postaje Vižmarje, v lastni hiši

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah, brez konkurence! — Izdeluje vsa pohištvena in stavbena dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe. Nadalje se priporoča prečistiti duhovščini za vsa cerkvena mirarska dela, kakor spovednice, cerkvene klopi itd., itd.

Zaloga v Št. Vidu nad Ljubljano. Prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta 18, hiša Kmetijske posojilnice.

Mizarska delavnica s strojnimi obratom na parno silo. Ceniki na razpolago. Proračuni in načrti brezplačno.

Elektrotehniška delniška družba

prej

1018

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvetljavo in prevajanje elektriške sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

Dunajska cesta št. 22

LJUBLJANA

nasproti kavarni „Evropa“

konces. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenosa moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Diesel-ovih motorjev. V zalogi vedno v veliki izbi: elektromotorji, ventilatorji, obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski material, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehn. potrebščine

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni na zahtevo zastonj. Zavod za tehnične in elek. naprave.

748

Vrhniške novice.

v Obrtna zadruga na Vrhniki nanašanja svojim članom, da se bodo vršile preskušnje za pomagače pri rokodelskih obratih v prihodnje vsako leto trikrat, in sicer prvo nedeljo v mesecih januar, maj in november. — Za pripustitev k preskušnji naj se dotični vajenci ali pomočniki zglasijo en mesec poprej pri načelniku Francu Simonu, ključavničarskem mojstru na Vrhniki, kjer bodo dobili potrebna navodila.

v Senena zadruga je imela na velikonočni ponedeljek svoj I. občni zbor. Veliko je bilo vpitja proti tej velepotrebni ustanovi od njenega početka dalje. Računski zaključek za prvo poslovno leto pa je zamašil usta vsem klevetnikom, malodušne je opogumil, vse presenečil. Zadruga je kljub vsej nasilni konkurenci od strani moža, ki je mislil, da je v vrhniški okolici nakup in prodaja sene njegov monopol, napravila nad 5000 kron dobička, ki gre v rezervni sklad. Poleg tega pa je razdelila na občnem zboru nekaj tisočakov kron članom kot doplačilo za poslano seno. Liberalni Verbič izpod Čela očitno ozlovoljen radi ugodnega uspeha zadruge, je hotel prodajati svojo svobodomiselnost modrost, a je dobil pošten odgovor. Na predlog kaplana Vovkota je bil soglasno izključen iz zadruge in je osramočen zapustil dvorano. Občni zbor je počastil s svojo navzočnostjo tudi g. ravnatelj Jovan.

v »Hranilnica in posojilnica« je imela svoj občni zbor isti popoldan. Podala je udom zelo razveseljivo poročilo o svojem delovanju. Četudi je razdelila nekaj stotakov v dobrodelne namene, je izkazala tako lep čisti dobiček, da v vseh svojih 11. letih nikdar takega, izvzemši ono leto, ko je kupljeno zemljišče parcelirala in prodajala.

v Liberalna »Kmetijska posojilnica« ima izvanreden občni zbor dne 19. t. m. Ta dan bo zanj precej usoden. Stoji pred alternativo: ali pravila izpremeniti v zmislu združnega zakona ali likvidirati. Vsekako trd oreh, ki ga pa mora dne 19. t. m. razdrobiti. Po 30. letih je prišla pokora.

v »Divji lovec« se uprizori na belo nedeljo zvečer v »Društvenem Domu«. Po dolgem presledku nastopi pri tej priliki društveni zbor pod vodstvom gospoda učitelja Maksa Jovana. Predstava s petjem se ponovi v nedeljo, dne 21. t. m.

v Zanimanje za dramatične prireditve je postalo pri nas vsesplošno. — Ne le, da se v vrste v »Društvenem Domu« pogostne, dobro obiskane predstave, zaznamujejo celo nekatere stranske vasi v tem oziru pogumen začetek ter vesel napredek; tako na primer Blatna Brezovica in Velika Ligojna pod vodstvom tamošnjih delavni gospodičen učiteljc. Stara Vrhnika pa pošlje v kratkem svoje diletante na vrhniški oder.

v Javno predavanje priredi dne 21. t. m. v »Društvenem Domu« Krščansko socialno izobraževalno društvo. Govoril bo gospod dr. Mirko Božič.

v Most v Retevju ob velikem izvirku Ljubljane je podrla pred nedolгим časom narasla voda. Prav želeti je, da se čimprej podrti most postavi. Potrebno je to že zaradi bližnice na virsko postajo, pa tudi zaradi tujcev, ki tako radi ob poletnem času prihajajo k izvirku Ljubljane v Retovje.

v Obča nevolja vlada pri nas zoper avtomobiliste, ki z brezobzirno hitrostjo dirjajo po glavni cesti, med hišami ravno tako kakor na planem. Ali res ni nobene oblasti, ki bi pojasnila prizadetim krogom, da ceste niso grajene le za avtomobiliste!

„NUISOL“

441

od Bergmann & Co., Tešín (Tetschen) ob Labi je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v svojem presenečenim naravnem poharvanju las in brade. — Dobiva se v svetli, ružjavi in črni barvi steklenica po K 2-50 v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

?	T	?
T	U	P
?	P	?

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača,

preskušena pri žolodčnih in črevesnih katarh, obistnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največkrat zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri karlovarjskem in drugih kopeljskih zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po 24 38 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah s jestvimi in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-u. Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 3997

Ivan Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana

Cesta na Rudolfovo železnico štev. 5. Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih

sodov.

Prevzema tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Solidno delo. 3412 Točna postrežba.

Ne smete pozabiti,

imamo zdravniško priporočeno in okusno sredstvo, ki lajša in popolnoma odstrani oslovski kašelj in to je

Thymomel Scillae

ki v zdravniških krogih najbolj sluje. Ra-

bito ga

če imate oslovski kašelj.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2-20. Po pošti franko proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko. 3119

Dobiva se v vseh lekarnah.

V Ljubljani: Richard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmař.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

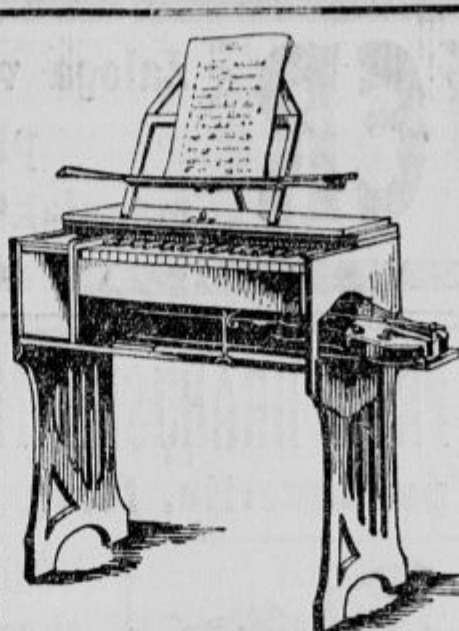
je splošno priznано kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 vin., K 1-40 in K 2-—, se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le orig. steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel orig. izdelek

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi

Elizabetna cesta št. 5. nova.

2935

Klavijolina

vijolina s tipkami in lokom, najpriprostejše igranje, nežen, dalekodoneč glas.

Posebno priporočamo za kvartete klavijoline, klavijolo in klavičel.

Interesentje se vabijo na ogled! Prospekti brezplačno! Patenti v vseh državah.

Tvornica klavijolin

Bajde & Komp.

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Zdravljenje predpisuje zdravnik! Svetovnoznana arzen.-železnata voda.

LEVICO
LEVICO
LEVICO

izboljšuje kri,
krepi spanje,
pomirja živce.

Glavna zaloga: Mihael Kastner in A. Sarabon, v Ljubljani dobiva se tudi v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna razpošiljalna Rosanis & Winter, Dunaj, III., Marxergasse 8.

Kamnoseška
= obrt. =

Priporočam slavnemu občinstvu v Ljubljani in okolici svojo veliko zalogo raznovrstnih

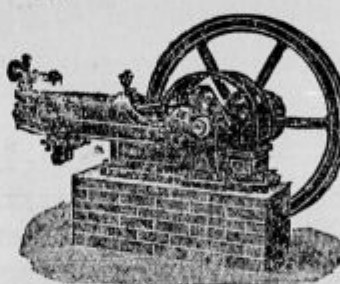
nagrobnih spomenikov

enostavne do najfinejše izvršitve, dalje grobnih okvirjev, plošč in raznih drugih v kamnoseško obrt spadajočih predmetov.

Ker se radi smrti soprogo razproda ova zaloga spomenikov, se prodajo isti za lastno ceno. Obenem si usojam naznaniti, da bom še nadalje vodila po rajnem soprogu ustanovljeno kamnoseško obrt in se priporočam prečistim cerkvenim predstojništvom ter cenjenemu občinstvu za izvršitev vseh v to stroko spadajočih del.

Ignacij Čamernik-ova vdova, Ljubljana, Komenskega ulica št. 26.

157

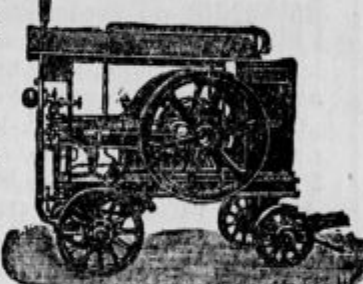

Motorji. Motorji na surovo olje in z močnim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni stroški 1-1½, vinarja na uro za konjsko silo.

Ležeči ali stoječi motorji na bencin, petrolin ali bencol od 1-50 HP, kakor tudi lokomobili od 2-20 HP. Obratni stroški 5-6 vinarjev na uro za konjsko silo.

I. WARCHALOWSKI
Dunaj, III., Paulussasse 3. — Budapešta, VI., Váci-körút 57.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obiski odjemalcev zastoj.

MODNI SALON V KRANJU

Velika zaloga dekliških in damskih slamnikov.

Slamniki za gospode. Krasna izbira žalnih klobukov.

Nakit za slamnike in klobuke.

Posla naročila se izvrše točno in pošiljajo s prvo pošto.

Cene nizke.

Na debelo.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

Anton Adamič, Kranj

velezaloga galanterijskega in modnega blaga.

Sprejema popravila slamnikov in klobukov.

Postrežba solidna.

Na drobno.

KEILOV LAK

najboljša prevleka za mehke pod

Keilova bela glazura za umivalne miz- 90 vin. Keilova voščena pasta za parket 90 vinarjev. Keilov zlat lak za okvire 40 vinarjev. — Keilov lak za slamnike v vseh barvah. — Keilova pasta za čevlje 30 v se vedno dobi pri

Leskovec & Meden, Ljubljana.

Škofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Franc Dolenz. Padovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picek. Kamnik: Edv. Hajek. Črnomelj: Anton Zurec.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic. Vogel Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent v vsakodnevni vedno ugodni obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 3999

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje dnarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. marca 1911. K 74.433.380

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
529 platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

Kupujte le vžigalice: „V korist obmejnim Slovincem“!

Najstarejša domača tvrdka
juvelov, zlatnine, srebrnine

in
= raznih ur. =

Popravila in nova dela se iz-
vršujejo v lastni delavnici.

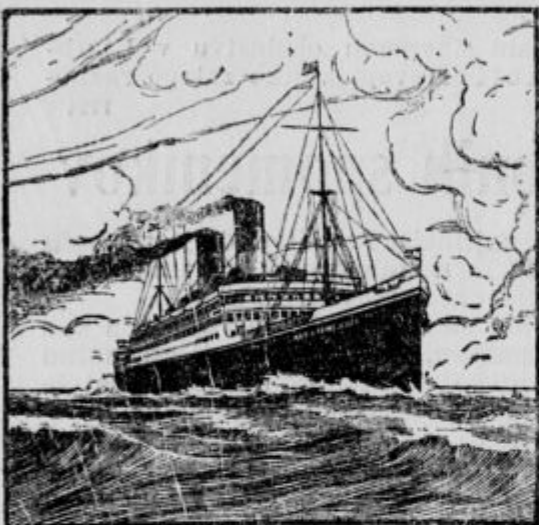
Zahtevajte najnovejši cenik.

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami, zapriseženi sodni
cenilec

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

3558

Austro-Amerikana

Trst — New York — Buenos Aires.

Za potnike v južno in severno Ameriko
najcenejša in najpripravnější črta.

Potovanje po sredozemskem morju
od 8.—22. maja t. l. z naj-
hitrejšim in najboljšim brzoparnikom
avstro-ogrske trgovinske mornarice
„Cesar Franc Jožef I.“, kateri obišče
na tem potovanju sledeča pristanišča:
Pulj, Dubrovnik, Korfu, Malta, Tunis,
Ajaccio, Villefranche (Nizza, Monte
Carlo), Taormina, Katakolon (Olym-
pija), Kotor, Spljet in Zader.

Vozna cena s kabino in hrano od
310 K naprej.

Članom „avstrijskega plovnega dru-
štva 10% popust.

Prijave prevzema kakor tudi pojas-
nila daje generalni zastopnik

Simon Kmetetz, Ljubljana
Kolođvorska ulica 26.

21

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA
perfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana pr daja
strupov. Ustanovljena leta 1897.

ANTON KANC

Ljubljana, Židovska ulica 1.

758

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so
nogam najbolj priležni,
lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJ ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

Goiserski čevlji za turiste,
higijenični čevlji za otroke.

Najboljša češka tvrdka! Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobro skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega
2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-
belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K;
najfinejši prsi puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje

495

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm
dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim,
sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljnim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; po-
samezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm
široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70,
spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80.
Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. Zamena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Cenik zastoj in franko.

S. BENISCH, v Dešenici šte. 818. Češko.

Cenik zastoj in franko.

Namesto za K 106 — za K 56 —

dobavljam franko na vsako postajo
za reklamo, nove vrste

šivalne stroje „Singer“

ki se gonijo z nogo, z elegantno
omarico in 10letno garancijo. Od-
posljam ko dobim 15 K zadatja,
ostanek po povzetju. — Vse vrste

šivalnih strojev po cenah na debelo

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23.

Cenik zastoj in franko.

3251

Dopisuje se v slovenskem in hrvaškem jeziku.

Pišite po vzorce!

Ustanovljeno 1887.

V. J. Havliček & brat
Poděbrady, Češko, priporočajo

modno blago, cefire

Spomladne in poletne novosti 1912. Havlič-
kovo platno, kanafasi, brisače, robci, namizne
in garniture za kavo, batisti, perilna svila itd.

Opreme za neveste iz damasta

1 zavoj 40 m okusno izbranih ostankov v
dolžini 2—8 m pošiljam za 18 K po povzetju.
Od ostankov ni vzorcev. 862

Pozor! Pozor!
Drože — Presgerm.

Uljudno naznanjam vsem pekovskim mojstrom
in trgovcem, da sem povečal svojo znano tovarno
za drože in isto s parnim strojem uredil, ter
mi je zato mogoče postreči brez konkurence po
najnižjih cenah in z najboljšim blagom.

Cene po dogovoru, večja naročila imajo še
za celo leto popust. — Naročila od 4 kg po-
šiljam franco. Pričakuje cenjenih naročil, beležim
iz odličnim spoštovanjem 3641

Maks Zaloker Prva ljublj. tovarna drož v lastni hiši
Rena ul. št. 5 in Kladuza ul. št. 17.

Mihael Kastner,

Ljubljana, kongresni trg šte. 10

najcenejši izvor za:

špecerijsko blago, jedilno
in živinsko sol, petrolej,
(tudi v izvornih pločevinastih,
vrčih) obdavčen in neobdavčen
bencin (za motorje in avto-
mobile) **gasolin**, **ligroin** (za
razsvetljavo) **gonilno olje** za
diesel-ove motorje.

Vse vrste **strojnega olja**,
parafina.

Vse mineralne vode in vreleške izdelke vedno
sveže v zalogi. 133

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Črkoslikarija

likarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta
nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

**Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.**

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. — Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.

651

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

Telefon šte. 16.

298

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhi-
tekturo in stavbenotehniška dela; tesar-
stvo in mizarstvo s strojnim obratom za
stavbena in fina dela; opekarne s stroj-
nim obratom v Kosezah in na Viču;
kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Pri-
poroča se za stavbena dela vsake vrste.